जतोंनवलसाहिलें॥ ४॥ ॥ २४६०॥
धांवाशीघ्रवत॥ किंवाघ्यावेंदंडवत ॥ १ ॥ तुमचाजा
तोबडिवार॥ आह्मीहोतोंहीनवर॥२॥ नधरावाधीर॥
धांवानकाचालोंस्थीर ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेवाणी॥ माझी
लाजलीजिगुणीं॥ ४॥ ॥२४६१॥
सेवकासीआज्ञानिरोपासीकाम ॥ स्वामीचेतेधर्मस्वा
मीजाणें ॥ १ ॥ मनाचियेमूळींराहावेंबैसोन॥ आक
र्षावेगुणपायांपासीं ॥ २ ॥ भेटीचीतातडीकरितसेला
हो॥ वोवाळावादेहोऐसेंवाटे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमाझेंक
रावेंकारण॥ आपुलेंजतनब्रीद्करा॥ ४ ॥ २४६२ ॥
दुःखाचीसंगाती ॥ तिच्याठाईंकोणप्रीति॥ १ ॥ औघ
असोहेनिराळे ॥ करूंसोइरेसांवळे ॥ २ ॥ क्षणभंगुर
तोठाव॥ करुनीसांडावाचीवाव॥ ३॥ तुकाह्मणेवरा॥
ठावपावलोंमीथारा॥ ४॥ ॥ २४६३ ॥
उद्वेगाचेबहुफांकतिमारग ॥ नव्हेमाझेंअंगऐसेंहोतें ॥
॥ १ ॥ आतांकोणयासीकरणेंविचार॥ तोदेखासाचा
रपांडुरंगा ॥ २ ॥ मजतोंअत्यंतदर्शनाचीआस॥ झा
लातरिहोनाशजिवित्वाचा॥३॥ तुकाह्मणेआहेवचना
चीउरी॥ करितोतोंवरीविज्ञापना॥ ४॥ ॥२४६४॥
मेलातरिसुखेंजावोनरकासी ॥ कळंकीयाविसींसिवो
नये ॥ १ ॥ रजस्वलाकरीवेलासीआघात ॥ अंतरतें
हीतदुरिबरें ॥ २ ॥ उगीचकांआलींनासवावींफळें ॥
विटाळविटाळेंकालऊनी॥ ३ ॥ तुकाह्मणेलोणीघालो

र्नशेणांत॥ उपेगाचीमातकायअसे॥ ४ ॥ २४६५॥
वर्णावेनेकिती ॥ केलेपवाडेश्रीपति ॥ १ ॥ विश्वासी
याघडेलाभ॥देइलतरिपद्मनाभ॥ २॥ भावशुद्धतरी॥
सांगीतलेंकामकरी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेभोळादेव ॥ परि
हानागवींसंदेह॥ ४॥ ॥ २४६६ ॥
संचितावांचून ॥ पंथनचलवेकारण ॥ १ ॥ कोरडीते
औघीआटी॥वायांजायलाळघोटी ॥ २ ॥ धनवित्तें
जोडे॥देवऐसातोनघडे ॥ ३ ॥तुकाह्मणेआड॥स्वहि
तासीबहुनाड॥ ४॥ ॥२४६७॥
आततांईबुडेगंगे॥पापलागेत्याचेंत्या॥ १ ॥हेंतोआ
पुलीयागुणें॥ असेंजेणेंयोजिलें ॥ २ ॥ अवचटअग्नि
जाळी ॥ नसांभाळीतोदुःखपावे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदा
वींआरिसा॥नकटाकैसापालटे॥ ४॥ ॥२४६८॥
हेंदऱ्याचेभरितांकान ॥ हालवीमानभोंकरींत ॥ १ ॥
नाहींमीयेथेसांगोंस्पष्ट॥ भावेंनष्टहोतनाहीं ॥ २ ॥ अ
वगुणिबाटलेंचित्त॥ तयाहीतआतळेना ॥ ३ ॥ तुका
ह्मणेफजितखोरा॥ह्मणेवराउगीराहा॥ ४ ॥ २४६९॥
नाहींसरोंयेतजोडिल्यावचनीं ॥ कवित्वाचीवाणीकु
शळता ॥ १ ॥ सत्याचाअनुभववेधीसत्यपणें ॥ अनु
भवाच्यागुणेंरुचोंयेत॥ २ ॥कायआगीपासींश्रृंगारि
लेंचाले॥ पोटींचेउकलेकसापासीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेये
थेकरावाउकल ॥ लागेचिनाबोलवाढउनी ॥ ४ ॥
॥२४७०॥

लवाळाच्याकामानाहींताळावाळा॥ नकळेटवाळाउ
पदेश॥ १ ॥ वचनचर्चेचिनकळेचाचणी॥ ऐसीसंघट्ट
णीअमंगळ॥ २ ॥ समयोनकळेंवेडगळबुद्धि॥ विजा
तीतेशुद्धिचाचचाड॥ ३ ॥ तुकाह्मणेत्याचाधिक्कारचि
बरा॥ बहुमतिखराहुनिहीन॥ ४ ॥ ॥ २४७१ ॥
येकधरिलाचित्तीं ॥ आह्मीरखुमाईचापती॥ १ ॥ तेणे
झालेंअवघेंकाम॥ निवारलाभवभ्रम ॥ २ ॥ परद्रव्य
परनारी॥ जालीविषाचियापरी॥ ३ ॥ तुकाह्मणेफार॥
नाहींलागलावेव्हार॥ ४॥ ॥२४७२॥
भेणेपळेढोळसा ॥ नकळेमृत्युतोसहसा ॥ १ ॥ कैसी
झालीदिशाभुली॥नवजातियेवाढेचाली॥२॥ संसारा
चीखंती॥ मावळल्यातरिशक्ती॥ ३ ॥ तुकाह्मणेहिना॥
बुद्धिचुकलीनारायणा॥ ४ ॥ ॥ २४७३ ॥
अभिमानाचेंतोंडकाळें॥ दावीबळेंअंधार ॥ १ ॥ ला
भन्यावाहातोहातीं॥ तोंडीमातीपाडोनी॥२॥ लागली
सेपाठिलाज॥ झालेंकाजनासाया॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकु
श्चळमनीं॥ विटंबणीपडिलीती ॥ ४ ॥ ॥ २४७४ ॥
चोराचियाधुडकामनीं ॥ वसेध्यानींलांछन॥ १ ॥ ऐ
शाआह्मीकरणेकाये॥ वर्षोन्यायेंपर्ज्यन्य॥२॥ ज्याच्या
बैसेखतावरी ॥ तेचुरचुरीदुखउनी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
ज्याचीखोडी॥ त्याचीजोडीत्यापीडी॥ ४॥ २४७५ ॥
बुद्धिहीनाउपदेश॥ तेंतेंविषअमृतीं॥ १ ॥ ढुंगोंनयेगो
व्हवाडी॥ तेयेजोडीविटाळ ॥ २ ॥ आळसीयाचेंअंतर

कुडें ॥ जैसेंमडेंनिष्काम ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेऐशाहातीं ॥
मजश्रीपतिवांचवा ॥ ४ ॥ ॥ २४७६ ॥
नकरींतुमचीसेवा ॥ बापुडेमीपणेंदेवा ॥ बोलिलातो
पावावा ॥ पणसिद्धिसकळ ॥ १ ॥ आणिककायतुह्मा
काम ॥ आह्मानेदातरिप्रेम ॥ कैसेधर्माअधर्म ॥ निश्च
येसीराहातील ॥ २ ॥ आह्मीवेंचिलोंशरीरें ॥ तुह्मावी
जपेराखवें ॥ संयोगाचेंबरें ॥ गोडहोतेंउभयतां ॥ ३ ॥
येकेहातींटाळी ॥ कोठेंवाजतीनिराळी ॥ झालातरीबळी ॥
स्वामीवीणशोभेना ॥ ४ ॥ रूपायावेंजीअनंता ॥ धरी
नपुढाचित्यासत्ता ॥ होईनसरतासंतां ॥ माजिबहुपो
षणा ॥ ५ ॥ ठेविलेंउधारा ॥ वरिकायतोपातेरा ॥ तुका
ह्मणेबरा ॥ रोकडाचीनिवाड ॥ ६ ॥ ॥ २४७७ ॥
भुकेनाहींअन्न ॥ मेल्यावरीपिंडदान ॥ १ ॥ हेंतोचाळ
वाचाळवी ॥ केलेंआपणचीजेवी ॥ २ ॥ नैवेद्याचाआ
ळ ॥ वेचेठाकणीसकळ ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजड ॥ मजन
राखावेंदगड ॥ ४ ॥ ॥ २४७८ ॥
सर्वभाग्यहीन ॥ ऐसेंसांभाळिलोंदीन ॥ १ ॥ पाईंसंतां
चेमस्तक ॥ असोंजोडोनीहस्तक ॥ २ ॥ जाणेतरशे
वा ॥ दीनदुर्बळाचीदेवा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजीव ॥ सम
र्पूनीभाकींकींव ॥ ४ ॥ ॥ २४७९ ॥
भाग्याचाउदय ॥ तेंहेजोडीसंतपाय ॥ १ ॥ येथोनीयां
नुठोमाथा ॥ मरणावांचूनीसर्वथा ॥ २ ॥ होईबळकट ॥
माझ्यामनातूंरेधीट ॥ ३ ॥ तुकाआलालोटांगणी ॥ भ

क्तिभाग्यझालीधणी ॥ ४ ॥ ॥२४८०॥
नाहींतरिआतांकैचाअनुभव ॥ झालासीतूंदेवघरघे
णा ॥ १ ॥ जेथेतेथेंदेखेलांचांचापर्वत ॥ घ्यावेंतरिचि
त्तसमाधान ॥ २ ॥ अधीवरिहातयानावेंउदार ॥ उस
ण्याचेउपकारफिटाफीट ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजैसींतैसीक
रूंसेवा ॥ सामर्थ्यानेंदेवापायांपासीं ॥ ४ ॥ २४८१ ॥
आह्मीसर्वकाळकैचींसावधानें ॥ वेवसाईमनअभ्या
सलें ॥ १ ॥ तरीह्मणामोठेंठेवीलेचरणीं ॥ केलोंगुणागु
णीकासावीस ॥ २ ॥ याचेकानसुळीमारितसेहाका॥
मजघातूंनकाआतांमधीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनिद्राजागृ
तिसुषुनीं ॥ तुह्मीहोश्रीपतिसाक्षीयेथें ॥ ४ ॥ २४८२ ॥
नसताचिदाउनिभेव ॥ केलाजीवहिंपुटी ॥ १ ॥ झालों
तेव्हांकळलेंजना ॥ वाउगाहाआकांत ॥ २ ॥ गवसि
लोंपुढेंमागें ॥ लागलागेंपावला ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकेली
अनी॥सलगीच्यानींसन्मुख॥ ४ ॥ ॥२४८३॥
हेंकाआह्मासेवादान ॥ देखोंशीणविषमाचा ॥ १ ॥
सांभाळाजीब्रीदावळी॥तुह्मीकांकलीसारिखे ॥२॥श
रणागतवैऱ्याहातीं ॥ हेनिश्चिंतिदेखीली ॥ ३ ॥ तुका
ह्मणेइच्छीभेटी॥पायपोटींउफराटे॥ ४ ॥ ॥२४८४॥
कांहोआलेंनेणोभागा ॥ पांडुरंगामाझिया ॥ १ ॥ उफ
राटितुह्माचाली ॥ क्रियाकेलीसत्याची ॥ २ ॥ साक्षी
हेंघेमाझेंमन ॥ आर्तकोणहोतेंते ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसम
र्थपणे ॥ कायनेणेकरितसा ॥ ४ ॥ ॥२४८५॥

शकुनानेंलाभहानी ॥ येथुनीचकळतसे ॥ १ ॥ भयारू
ढझालेंमन ॥ आतांकोणविश्वास ॥ २॥ प्रीतकळेआ
लिंगनी ॥ संपादणीअत्यंत ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमोकलि
लें॥ कळोंआलेंबरवेंहें ॥ ४॥ ॥ २४८६ ॥
नव्हावानिग्रहदेहासीदंडण ॥ नवजेभुकतान्हसाहाव
ली॥ १ ॥ करिनित्यनित्यकरिआळवण ॥ माझाअभि
मानअसोंद्यावा॥ २॥ नाहींविटाळलेंकायावाचामन
संकल्पाशींभिन्नअसेचिना ॥ ३॥ तुकाह्मणेभवसाग
रींउतार ॥ करावयाआधारइच्छीतसें॥४॥ २४८७॥
ऐकीलीहीकीर्तिसंतांच्यावदनीं ॥ तरिहेंटाकुनिआलों
स्थळ॥१॥मागीलापुढीलाकरावेंसारिखें॥पालटोपारि
खेंनयेदेवा॥२॥ आह्मासीविश्वासनामाचाआधार ॥
तुटताहेथारउरिनाहीं॥ ३ ॥ तुकाह्मणेयेथेंनसावेंजीदु
जें॥ विनंतीपंढरीराजेंपरिसावीहे॥ ४॥ ॥ २४७८॥
मोलाचेंआयुष्यवेंचतसेसेवे॥ नुगवतांगोंवेखेदहोतो
॥ १ ॥ उगऊंआलेतितुह्मीनारायणा॥ परिहारशीणा
निमिष्यांत ॥ २ ॥ लीगाडाचीमासीन्यायेंझालीपरी॥
उरलीतेउरीनाहींकांहीं॥ ३ ॥ तुकाह्मणेलाहोसाधीवा
चावळें॥ वोढीयेलोंकाळेंधांवघाला॥४॥ ॥२४८९॥
ह्मणउनीझालोंक्षेत्रीचेसंन्यासी ॥ चित्तआशापासीं
आवरुनी॥ १॥ कदापिहीनव्हेसीमाउल्लंघन॥ केलेंवि
सर्जनआह्मानीचें ॥ २॥ पारिखातोआतांझालादुजा
ठाव ॥ दृढकेलाभावयेकविध॥ ३॥ तुकाह्मणेकार्यका

रणाचाहेवा॥ नाहींजीवदेवासमर्पिला॥४॥२४९०॥
विभ्रंसलीबुद्धिदेहांतजवळी ॥ काळाचीअवकाळी वायचाळा॥ १ ॥ पालटलेजैसेदेहसांडिपान ॥ पिकलें आपणतयापरी ॥ २ ॥ नमारितांहीनबुद्धिदुःखपावे॥ माजल्यांचेगोवीतयापरी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेगळलाग लीयामच्छा ॥ तळमळेतैसालवलाहें॥ ४॥ २४९१॥
नवजावातोकाळवायां ॥ मुख्यदयाहेदेवा॥ १ ॥ ह्मण उनीजैसेतैसे॥ हाक्रूणीअसेपायांचे॥ २॥ मोकळेंहेंम नकष्ट ॥ करीनष्टदुर्जन॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकांहींनेणे॥ न वजेयेणेपरिवायां॥ ४॥ ॥२४९२॥
कल्पतरूअंगींइच्छिलेंतेंफळ॥ अभागीदुर्बळभावेंसि द्धी॥१॥ धन्यत्याच्याजातिधन्यत्याच्याजाति॥ नाराय णचित्तींसांठविला॥२॥ बीजाऐसाघावाउदकें अंकुर॥ गुणाचेप्रकारज्याचेतया ॥ ३॥ तुकाह्मणेकळेपारखि याहिरा॥ वोझेंपाठीखराचंदनाचें॥ ४॥ ॥२४९३॥
जयाशिरींकारभार॥ बुद्धिसारतयाची॥ १ ॥ वर्ततैसे वर्तेजन॥ बहुतांगुणयेकाचा ॥ २ ॥ आपणियापाक करी॥ तोइतरिंसेविजे॥३॥ तुकाह्मणेशूरराखे॥ गांव्हा वाखेसांगातें॥ ४॥ ॥२४९४॥
उकरडाआधीअंगेंनरकाडी ॥ जातिचितेजोडीतेचि चित्तीं॥ १ ॥ कासयानेदेखेआंधळेंमाणिक ॥ चवीवी णफिकेंवायांजाय ॥ २ ॥ कायजाणेविषपालटेउप च्यारें ॥ मुखाचींअंतरेंतोचिबरें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकाय

उपदेशवेव्हा ॥ संगेंहोतरिव्हासवेंकष्ट ॥ ४ ॥ २४९५॥
येकयेकासात्यकरूं ॥ औघेधरूंसुपंथ ॥ १ ॥ कोणजा
णेकैसीपरी ॥ पुढेउरीठेवितां ॥ २ ॥ अवघेंधन्यहोऊंआ
तां ॥ स्मरवितास्मरण ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेऔघीजोडी ॥
तेआवडीचरणाची ॥ ४ ॥ ॥ २४९६ ॥
फलकटतोसंसार ॥ येथेसारभगवंत ॥ १ ॥ ऐसेंजागवि
तोंमना ॥ सरसेंजनासहित ॥ २ ॥ अवघेंनिरसुनीका
म ॥ घ्यावेंनामविठोबाचें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदेवावीण ॥
केलासीणतोमिथ्या ॥ ४ ॥ ॥ २४९७॥
सुधारसेंवोल्हावलीं ॥ रसनाधालीनधाय ॥ १ ॥ कळों
नयेझालीधणी ॥ नारायणींपूर्णता ॥ २ ॥ आवडतेतेंचि
यासीं ॥ ब्रह्मरसींनिरसे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेबहुतांपरी ॥ क
रुनीकरीसेवन ॥ ४ ॥ ॥ २४९८ ॥
असंतींकंटाळाहानव्हेमत्सर ॥ ब्रह्मतेंविकारविरहित ॥
॥ १ ॥ तरीह्मणात्यागप्रतिपादलासे ॥ अनादिहाअसे
वैराकार ॥ २ ॥ शिजलेंहिरवेंयेकानावेंधान्य ॥ सेवना
पेंभिन्ननिवडतें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेभूतींसाक्षीनारायण ॥
अवगुणीदंडणगुणीपूजा ॥ ४ ॥ ॥ २४९९ ॥
आपुलेआपणजाणावेंस्वहीत ॥ जेणेंराहेचित्तसमाधा
न ॥ १ ॥ बहुरंगेंमायाअसेविखुरली ॥ कुटितव्हिचाली
होतांबरें ॥ २ ॥ पूजातेअबोल्याचिसाचेप्रकारीं ॥ भा
वविश्वंभरींसमर्पावा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेगेलाफिटोनियां
भेव ॥ मगहोतोदेवमनाचाची ॥ ४ ॥ ॥ २५०० ॥

आपुल्याचाभानचाटी॥मारीकरटीपारख्या॥ १ ॥ऐ
सेंजनभुललेंदेवा॥मिथ्याहेवावाढवी॥ २॥ गळगि
ळीआमिषेंमासा॥प्राणआशाघेतला॥३॥तुकाह्मणे
बोकडमोहो॥धरीपाहोखाटीक॥ ४॥ ॥२५०१॥
असोनिनकीजेअलिप्तअहंकारें॥ उगीचयाभारेंकुंथा
कुंथी॥ १ ॥ धांवासोडवणेंवेगींलवकरी॥मीतोझालों
हरिशक्तिहीन ॥ २ ॥भ्रमल्यानेंदिसेबांधल्याचेपरी॥
माझेंमजवरीवाहोनियां॥ ३ ॥ तुकाह्मणेधांवघातली
सेसोई॥ आतांपुढेंयेईलवकरी॥४॥ ॥२५०२॥
विषयतोमरणसंगीं॥नेणेसुटिकाअभागी॥ १ ॥शा
स्त्राचाकेलालुंडा॥तोंडींपाडियेलाधोंडा॥ २॥ अगदीं
मोक्षनाहींठावा॥कायसांगावेंगाढवा॥ ३ ॥ तुकाह्म
णेग्यानगंड॥सुखेंपावोदेवानाड॥ ४॥ ॥२५०३॥
मीचिविखळमीचिविखळ॥येरसकळबहुबरे॥ १ ॥
पाहिजेहेंक्षमाकेलें॥येणेंबोलेंविनवणी ॥ २ ॥ मीच
माझेंमीचमाझें॥झालेंवोझेंअन्यायें॥ ३ ॥ आधींआं
चवलाआधींआंचवला॥तुकाझालानिमनुष्य॥ ४॥
॥२५०४॥
येणेंजाणेंतरी ॥ राहेदेवकृपाकरी ॥ १ ॥ऐसेंतवपुण्य
नाहीं॥पाहातांमाझेंगांठींनाहीं॥ २॥ भयनिवारिता॥
कोणावेगळाअनंता॥ ३ ॥तुकाह्मणेवारेभोग॥वारी
तरीपांडुरंग॥ ४॥ ॥२५०५॥
भल्याचेंकारणकरावेंस्वहित ॥ जैसीकळेनीतआपणा

सी ॥ १ ॥ परिआह्मींअसोंयेकाचियेहातीं ॥ नाचवि
तोचित्तींत्याचेतैसें ॥ २ ॥ वाटसांगेत्याच्यापुण्यानाहीं
पार ॥ होतीउपकारअगणित ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतुह्मीब
हुकृपावंत ॥ आपुलेंउचितकेलेंसंतीं ॥ ४ ॥ २५०६ ॥
लाउनीयांपुष्टिपोरें ॥ आणिकरकरकथेमाजी ॥ १ ॥
पडापायांकराविनंति ॥ दवडाहातींधरुनियां ॥ २ ॥ कृ
पाळूनिबैसेमोहे ॥ प्रेमकांहिंनाशितसे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
वाटेचित्त ॥ कराफजीतह्मणउनी ॥ ४ ॥ ॥ २५०७ ॥
पुण्यउभेंराहोआतां ॥ संतांचेंयाकारणें ॥ १ ॥ पंढरिचे
लागावाटे ॥ सखाभेटेविठ्ठल ॥ २ ॥ संकल्पहेयावेफळा ॥
कळवळाबहुतांचा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेहोउनिक्षमा ॥ पुरु
षोत्तमाअपराध ॥ ४ ॥ ॥ २५०८ ॥
आइकिलीमात ॥ पुरविलेमनोरथ ॥ १ ॥ प्रेमवाढवि
लेंदेवा ॥ बरवीघेवोनीयासेवा ॥ २ ॥ केलीविनवणी ॥
तैशीपुरविलीधणी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकाया ॥ रसाकुरों
डिवरोनियां ॥ ४ ॥ ॥ २५०९ ॥
संतांचीस्तुतितेदर्शनाच्यायोगें ॥ पडिल्याप्रसंगेंऐसी
किजे ॥ १ ॥ संकल्पतेसदास्वामीचेचिचित्तीं ॥ फाको
नयेवृत्तिअखंडित ॥ २ ॥ दास्यत्वतेंअसेयेकविधनावें ॥
उरोनयेजीवेंभिन्नत्वासी ॥ ३ ॥ निजबीजायेथेंतुका
अधिकारी ॥ पाहिजेतेंपेरीतयेवेळे ॥ ४ ॥ ॥ २५१० ॥
सेजेचायेकांतआगिपाशींकळे ॥ झाकलियाडोळेअ
धःपात ॥ १ ॥ राहोअथवामगजळोआगिमधीं ॥ नि

वाढतो आधींहोउनिगेला ॥ २ ॥ भेणेंझडपणेंनाहींये
थेदुजें ॥ पादरधिटावोझेंहातियारें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेम
जनाहींजिभरवसा ॥ तोवरिसहसानिवाडता ॥ ४ ॥
॥ २५११ ॥
नसरेभांडार ॥ भरलेंवेंचितांअपार ॥ १ ॥ मवीत्याचेंपो
टभरे ॥ पुढीलासिपुढेंउरे ॥ २ ॥ कारणापुरता ॥ लाहो
आपुलाल्याहिता ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदेवा ॥ पुढेंकेलाचा
लेहेवा ॥ ४ ॥ ॥ २५१२ ॥
तरीहावकेलीअमुपव्यापारें ॥ व्हावेंयेकसरेंधनवंत ॥
॥ १ ॥ झालोंहरिदासशूरत्वाच्यानेमे ॥ झालींठावींवर्मे
पुढीलांचीं ॥ २ ॥ जनावेगळेंहेंअसेअभिनव ॥ वळी
दिल्हाजीवह्मणउनि ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतरीलागलेविल्हे
सी ॥ चालतीदिवसीस्वामीऋणि ॥ ४ ॥ ॥ २५१३ ॥
कोणदुजेंहरिविण ॥ शरणदीनआल्याचा ॥ १ ॥ तुह्मा
वीणजगदीशा ॥ उदारठसात्रिभुवनीं ॥ २ ॥ कोणवसे
वारिपाप ॥ हरीतापजन्माचा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेधांवघा
ली ॥ कोणचालीमनाची ॥ ४ ॥ ॥ २५१४ ॥
ग्रंथाचेअर्थनेणतांहेखळ ॥ वहुअनर्गळझालेविषई ॥
॥ १ ॥ नाहींभेदह्मणेभलतेंचिआचरे ॥ मोकळाविचरे
मनासवें ॥ २ ॥ तुकाह्मणेविषानामतेंअमृत ॥ पापपु
ण्याभीतनाहींनष्ट ॥ ३ ॥ ॥ २५१५ ॥
कायावाचामनेंझालाविष्णुदास ॥ कामक्रोधत्यास
बाधीतना ॥ १ ॥ विश्वासतोकरीस्वामीवरीसत्ता ॥ स

कळभोगिताहोयत्याचें ॥ २ ॥ शांतिक्षमादयावसेज्या
चेअंगीं ॥ नवतयासंगींक्रीडाकरी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेचि
त्तकरावेंनिर्मळ ॥ येवोनीगोपाळराहेतेथें ॥ ४ ॥

॥ २५१६ ॥

येईगातूंमायबापापंढरीच्याराया ॥ तुजविणशीणझा
लाक्षीणझालीकाया ॥ १ ॥ यातिहीनमतिहीनकर्महो
नमाझें ॥ सांडूनियांसर्वलज्जाशरणआलोंतुज ॥ २ ॥
दीननाथदीनबंधुनामतुजलासाजे ॥ पतीतपावनना
मऐसेंब्रिदावळीगाजे ॥ ३ ॥ विटेवरीनीटउभाकटाव
रीकर ॥ तुकाह्मणेहेंचिआह्माध्याननिरंतर ॥ ४ ॥

॥ २५१७ ॥

गंगाआलीआह्मावरी ॥ संतपाउलेंसाजिरीं ॥ १ ॥ ते
थेंकरीनआंघोळी ॥ उडेचरणरजधूळी ॥ २ ॥ येतीती
र्थावळी ॥ पर्वकाळसकळी ॥ ३ पापपळालेंजळालें ॥
भवदुःखदुराविलें ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेधन्यझालों ॥ संत
सागरींनाहालों ॥ ५ ॥ ॥ २५१८ ॥

हरिनामकदाकाळींकांरेनयेबाचे ॥ ह्मणतांरामरामतु
झ्याबाचेंकायवेंचे ॥ १ ॥ पोटासाठींखटपटकरिसीअ
वघावेळ ॥ रामरामह्मणतांतुझीबसतीदांतखीळ ॥ २ ॥
द्रव्याच्याआशातुजलादाहीदिशानपुरती ॥ कीर्तनासीं
जातांतुझीजडझालीमती ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेऐशाजीवा
कायकरूंआतां ॥ रामरामनह्मणेत्याचागाढवमातापि
ता ॥ ४ ॥ ॥ २५१९ ॥

आह्मासुकाळनामाचा ॥ जवळीहाटपंढरीचा ॥ सा
धावीतीवाचा ॥ रामनामेंवैष्णव ॥ १ ॥ घ्यारेआपुला
ल्यापदरीं ॥ नकाठेऊंकांहींउरीं ॥ बोसरतांभरी ॥ तोंढ
वरीअंबर ॥ २ ॥ वाहेबंदरद्वारका ॥ खेपआलीपुंडली
का ॥ उभेंचिविकिलेंयेका ॥ सनकादिकांसांपडलें ॥ ३ ॥
धन्यधन्यभूमंडळीं ॥ प्रकटलीनागावळी ॥ घेतीजींदु
बळीं ॥ तींहीआगळींसदैव ॥ ४ ॥ मापआपुलेनिहातें ॥
कोणीनाहींनिवारितें ॥ पैसकरुनिचित्तें ॥ घ्यावेंहितें
आपुलिया ॥ ५ ॥ नाहींवांटितांसरलें ॥ आहेतैसेंचिभ
रलें ॥ तुकाह्मणेगेलें ॥ वायांवीणनघेतां ॥ ६ ॥

॥ २५२० ॥

खुकलियाताळा ॥ वातीघालुनिबैसेडोळां ॥ १ ॥ तैसें
जागेंकरिंचित्ता ॥ कांहींआपुलियाहिता ॥ २ ॥ निक्षे
पीलेंधन ॥ तेथेंगुंतलेंसेमन ॥ ३ ॥ नाशिवंतासाठीं ॥
तुकाह्मणेकरिसिअटी ॥ ४ ॥ ॥ २५२१ ॥

करुनिजतन ॥ कोणाकामाआलेंधन ॥ १ ॥ ऐसेंजा
णतजाणतां ॥ कांरेहोसीलनेणता ॥ २ ॥ प्रियापुत्रबं
धु ॥ नाहींतुजयासंबंधु ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेयेका ॥ हरिवि
णनाहींसखा ॥ ४ ॥ ॥ २५२२ ॥

आह्मीदेतोंहाका ॥ कांरेझालासितुंमुका ॥ १ ॥ नबोल
सीनारायणा ॥ कळलासीक्रियाहीना ॥ २ ॥ आधिकारूं
चौघाचार ॥ मगसांडूंभीडभार ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेशेवटीं
तुह्माआह्मापाळतुटी ॥ ४ ॥ ॥ २५२३ ॥

नव्हेभिडाहेकारण ॥ जाणेकरूंऐसेजन ॥ १ ॥ जोजोध
रावालौकिक ॥ रेवडवितोसिआणिक ॥ २ ॥ चलाजा
ऊंसंतांपुढें ॥ तेहेनिवडतिरोकडे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतूंनि
र्लज्ज ॥ आह्मारोकडीगरज ॥ ४ ॥ ॥ २५२४ ॥
बहुहोताभला ॥ परियारांडेनेनासीला ॥ १ ॥ बहुसि
कलारंगचाळे ॥ खरेंखोटेंईचेवेळे ॥ २ ॥ नव्हतेंआळ
वितेंकोण्ही ॥ ईनेकेलाजगऋणी ॥ ३ ॥ ज्याचेंत्यासीने
दीदेऊं ॥ तुकाह्मणेधांवेंखाऊं ॥ ४ ॥ ॥ २५२५ ॥
कायकरावेंतें आतां ॥ झालेंनयेसेंबोलतां ॥ १ ॥ नाहींदो
घांचीयेहातीं ॥ गांठीघालवीयेकांतीं ॥ २ ॥ होयआपुलें
काज ॥ तोंवरीभीडसांडूंलाज ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदेवा ॥
आधिनिवडूंहागोवा ॥ ४ ॥ ॥ २५२६ ॥
केलीसलगीतोंडपिटी ॥ आह्मीलडिवाळेंधाकुटीं ॥ १ ॥
नबोलवेतेंचिआलें ॥ देवापाहिजेसाहिलें ॥ २ ॥ अव
घ्यामध्येंयेकवेडे ॥ तेचिखेळवितीकोडें ॥ ३ ॥ तुकाह्म
णेमायबापा ॥ मजवरीकोपोंनका ॥ ४ ॥ २५२७ ॥
सिकउनीबोल ॥ केलेंकवतुकनवल ॥ १ ॥ आपणिया
रंजविलें ॥ बापेंमाझियाविठ्ठलें ॥ २ ॥ हातींप्रेमाचेंभा
तुकें ॥ आह्मादेउनियांनिकें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेटाहो ॥ पा
हेरखुमाईचानाहो ॥ ४ ॥ ॥ २५२८ ॥
येथेंसुखाचीवसती ॥ गातींवैष्णवनाचती ॥ पताका
झळकती ॥ गर्जतातिहरिनामें ॥ १ ॥ दोषांझालीघेघे
मारी ॥ पळतीभरलेदिशाचारी ॥ नयेतीमाघारी ॥ ना

हींउरीपरताया॥ २॥ विसरोनिदेवपणा॥ उभापंढरी चा
राणा॥ विटेनिनिर्गुणा॥ रूपधरिलेंगोजिरें॥ ३॥ पो
टसेवितांनधाय॥ भुकभुकेलीचराहे॥ तुकाह्मणेपाहे॥
कोणवासमुक्तीची॥ ४॥ ॥ २५२९॥
शूद्रवंशींजन्मलों॥ ह्मणउनीदंभेंमोकलिलों॥ १॥
अरेतूंमाझाआतां॥ मायबापपंढरिनाथा॥ २॥ घोका
याअक्षर॥ मजनाहींअधिकार॥ ३॥ सर्वभावेंदीन॥
तुकाह्मणेयातिहीन॥ ४॥ ॥ २५३०॥
वेडेंवांकडेंगाईन॥ परिमीतुझाह्मणवीन॥ १॥ मजता
रींदीननाथा॥ ब्रीदेंसाचकरीआतां॥ २॥ केल्याअप
राधाच्याराशी॥ ह्मणउनिआलोंतुजपाशीं॥ ३॥ तु
काह्मणेमजतारीं॥ सांडींब्रीदेंनाहींतरी॥ ४॥ २५३१॥
हरिभक्तमाझेजिवलगसोईरे॥ हृदयींपाउलेंधरीनत्यां
चीं॥ १॥ अंतकाळींयेतीमाझ्यासोडवणे॥ मस्तकबैस
णेंदेईनत्यासी॥ २॥ आणिकसोईरेसज्जनवोकोण्ही॥
वैष्णवावांचूनिनाहींमज॥ ३॥ देईनआलिंगनधरीन
चरण॥ संवसारशीणनासेतेणें॥ ४॥ कंठींतुळसीमाळा
नामाचेधारक॥ तेमाझेतारकभवनदीचे॥ ५॥ तयाचे
चरणींघालीनमीमिठी॥ चाडत्यावैकुंठींनाहींमज॥
॥ ६॥ आळसेंदंभभावेंहरीचेंनामगाती॥ तेमाझेसां
गातीपरलोकीचे॥ ७॥ कायावाचामनेंदेईनक्षेमत्यां
सी॥ चाडजीवित्वासीनाहींमज॥ ८॥ हरिचेंनामजेह्म
णतीलकोण्ही॥ तयांसुखाधणीपारनाहीं॥ ९॥ तुका

ह्मणेतयाउपकारेंबांधलों ॥ ह्मणवोनिआलोंशरणसं
तां ॥ १० ॥ ॥ २५३२ ॥

लटिकातोप्रपंचयेकहरीसाच ॥ हरिविणआहाचसर्वें
द्रियें ॥ १ ॥ लटिकेंतेंमौन्यभ्रमाचेंतेंस्वप्न ॥ हरिविणध्या
ननैश्वरअवघें ॥ २ ॥ लटिक्याविपत्तीहरिवीणकरिती ॥
हरिनाहींचित्तींशवजाणा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेहरिहेधरिसि
निर्धारीं ॥ तरींतूंझडकरीजासीवैकुंठा ॥ ४ ॥

॥ २५३३ ॥

सर्वस्वामुकावेंतेणेंहरिसिजिंकावें ॥ अर्थप्राणजीवेंदेह
त्याग ॥ १ ॥ मोहतेममतामायाचाडींचता ॥ विषयकंदु
व्यथाजाळुनीयां ॥ २ ॥ लोकलज्जादंभआणि अहंकार ॥
करुनिमत्सरदेशधडी ॥ ३ ॥ शांतिक्षमादयासखयावि
नवणी ॥ मूळचक्रपाणीधाडित्यांसि ॥ ४ ॥ तुकाह्मणे
यातिअक्षरेंअभिमान ॥ सांडोनीयांशरणरिघेसंतां ॥
॥ ५ ॥ ॥ २५३४ ॥

येकांतींचेंसुखदेईमजदेवा ॥ आघातयाजीवाचुकऊ
नी ॥ १ ॥ ध्यानींरूपवाचेनामनिरंतर ॥ आपुलाविसर
पडोंनेदीं ॥ २ ॥ मायबाळाभेटिसुखाचिआवडी ॥ तैशी
मजगोडीदेईदेवा ॥ ३ ॥ कीर्तिऐकोनीयांझालोंशरणा
गत ॥ दासाचेंतूंहितकरीतोसी ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेमीतोदी
नपापराशी ॥ घालावेंपाठिसीमायबापा ॥ ५ ॥

॥ २५३५ ॥

लटिकेंतेंज्ञानलटिकेंतेंध्यान ॥ जरिहरिकीर्तनप्रियना

हीं॥ १ ॥ लटिकाचिदंभघातलेंदुकान ॥ चाळविलेजन पोटासाठीं॥२॥ लटिकेंचिकेलेंवेदपारायण॥जरीनाहीं स्फुंदनप्रेमकथे॥ ३ ॥ लटिकेंतेंतपलटिकातोजप ॥ आ ळसनिद्राझोंपकथाकाळीं ॥ ४॥ नामनावडेतोंकरिल बोहरी॥नाहींत्याचिखरीचित्तशुद्धी ॥ ५॥ तुकाह्मणेऐ शींगर्जतिपुराणें ॥ शिष्टांचींवचनेंमागिलाही ॥ ६ ॥

॥२५३६॥

भूतींभगवद्भाव ॥ मात्रांसहितजीव ॥ अद्वैततोठाव ॥ निरंजनीयेकला ॥ १ ॥ ऐसींगर्जतिपुराणें ॥ वेदवाणी सकळजन॥संतगर्जतीलतेणें॥ अनुभवेंनिर्भर॥ २॥ माझेंमाझेंहाविकार॥नीरसतांयेकंकार ॥ नलगेकांहीं फार॥ विचाराचेंकारण ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदुजें ॥ हेंतो नाहींचसहजें ॥ संकल्पाचेकाजें॥ आपेआपवाढलें॥ ॥ ४॥ ॥२५३७॥

नेणेफुंकोकान॥कांहींयेकांतींचेंज्ञान ॥ १ ॥ तुह्मीआ ईकाहोसंत॥ माझासादरवृत्तांत॥ २ ॥ नाहींदेखीलातो डोळां॥देवदाखऊंसकळां ॥ ३ ॥ चिंतनाचेसुखें ॥ तु काह्मणेनेणेदुःखें॥ ४॥ ॥२५३८॥

त्यागतरीऐसाकरा॥अहंकारादवडावें ॥ १ ॥ मगजै सातैसाराहे॥कायपाहेउरलेंतें ॥ २ ॥ अंतरींचेंविषम गाढे ॥ येऊंपुढेंनदावे॥ ३ ॥तुकाह्मणेशुद्धमन॥समा धानपाहिजे॥ ४॥ ॥२५३९॥

मातेचियेचित्तीं॥अवघीबाळकाचीव्यापी ॥ १ ॥ देह

विसरे आपुला ॥ जवळी घेतां शीण गेला ॥ २ ॥ दावी प्रे
म भातें ॥ अंगावरी चढतें ॥ ३ ॥ तुका संतांपुढें ॥ पाईं झों
बेलाडे कोडें ॥ ४ ॥ ॥ २५४० ॥
कोण पुण्य फळा आलें ॥ आजि देखिलीं पाउलें ॥ १ ॥ ऐ
सें नेणों नारायणा ॥ संतीं सांभाळीलें दीना ॥ २ ॥ को
ण लाभ काळ ॥ दीन आजिचा मंगळ ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे
झाला ॥ येव्हढा लाभ हा विठ्ठला ॥ ४ ॥ ॥ २५४१ ॥
मान इच्छितो तो अपमान पावे ॥ अमंगळ सवें अभाग्या
ची ॥ १ ॥ येकाचिये अंगीं दुजियाची वास ॥ आशा पु
ढें नाश सिद्ध करी ॥ २ ॥ अधीक फळासी कोठे पावों शके ॥
वासनेचे भीके वरि चाली ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे राजहंस ढो
रा नावें ॥ काय तया घ्यावें अलंकाराचें ॥ ४ ॥ ॥ २५४२ ॥
संसारापासुनि कई सोडवीसी ॥ न कळे हृषिकेशी काय
जाणे ॥ करीतां न सरे कांहीं अधिक वाढ ॥ याही तृष्णा दे
श धडीं किलों ॥ भक्ति भजन भाव यासि नाहीं ठाव ॥ चर
णीं तुझ्या देवा अंतरलों ॥ मागें पुढें रिगन पुरेचि पाहतां ॥
अवघा अवघी वेष्टिलों ॥ १ ॥ आतां माझी लाज राखें
नारायणा ॥ हीन दीन लीन याचकाची ॥ न कळे कांहीं
असतील गुणदोष करिहो ळी संचिताची ॥ २ ॥ इंद्रिय
द्वारें मन धांवे सेरे नां गवें करितांचि कांहीं ॥ हात पाय का
न मुख लिंग स्थान नेत्र द्वारें घ्राण पाहीं ॥ जया जैसी सो
य तया तैसें होय क्षण येक स्थीर नाहीं ॥ करितीत ढा तो
डि ऐसी याची खोडी न चले माझें यास कांहीं ॥ ३ ॥ शरी

रसंबंधुपुत्रपत्नीबंधुधनलोभमायावंत ॥ जनलोकपा
ळमैत्रहेसकळसोयरेसज्जनबहुत ॥ नानाकर्मंडायक
रितीउपायबुडावयाघातपात ॥ तुकाह्मणेहरिसखें
भलत्यापरीआह्मीतुझींशरणागतें ॥ ४ ॥ ॥ २५४३ ॥
नामघेतांउठाउठीं ॥ होयसंसारासीतुटी ॥ १ ॥ ऐसाला
भबांधागांठी ॥ विठ्ठलपाईंपडेमिठी ॥ २ ॥ नामापरतें
साधननाहीं ॥ जेंतूंकरिसीआणिककांहीं ॥ ३ ॥ हाका
रोनिसांगेतुका ॥ नामघेतांराहूंनका ॥ ४ ॥ २५४४ ॥
प्राणसमर्पिलाआह्मी ॥ आतांउसीकांस्वामी ॥ १ ॥
माझेंफेडावेंउसणे ॥ भारनमनायारिणे ॥ २ ॥ झाला
कंठस्फोट ॥ जवळिपातलोंनिकट ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसे
वा ॥ कैसीबरीवाटेदेवा ॥ ४ ॥ ॥ २५४५ ॥
येणेमार्गेंआले ॥ त्याचेंनिसंतानकेलें ॥ १ ॥ ऐसीअव
घडवाट ॥ कोणासांगावाबोभाट ॥ २ ॥ नागविल्या
थाटी ॥ उरोनेदीचलंगोटि ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेचोर ॥ तो
हाउभाकटींकर ॥ ४ ॥ ॥ २५४६ ॥
तोंवरितोंवरिजंबुकगर्जना ॥ जंवत्यापंचाननादेखि
लेंनाहीं ॥ १ ॥ तोंवरितोंवरिसिंधुकरिगर्जना ॥ जंव
त्याअगस्तिब्राह्मणादेखिलेंनाहीं ॥ २ ॥ तोंवरितोंवरिवै
राग्याच्यागोष्टी ॥ जंवसुंदरवनितादृष्टीपडिलीनाहीं ॥
॥ ३ ॥ तोंवरितोंवरिशूरत्वाच्यागोष्टी ॥ जंवपरमायी
च्यापूतदेखिलानाहीं ॥ ४ ॥ तोंवरितोंवरिमाळामुद्रांचें
भूषण ॥ जंवतुक्याचेंदर्शनझालेंनाहीं ॥ ५ ॥ २५४७ ॥

तोंवरितोंवरिशोभतीलगारा ॥ जंवनाहींहिराप्रकाश
ला ॥ १ ॥ तोंवरितोंवरिशोभतीदीपिका ॥ नुगवतांये
काभास्करासी ॥ २ ॥ तोंवरिसांगतिसंतांचियागोष्टी ॥
जंवनाहींभेटीतुक्यासवें ॥ ३ ॥ ॥ २५४८ ॥
धरुनिदोनीरूपेंपळणेंसंव्हार ॥ करीकोपरुद्रदयाळुवि
ष्णु ॥ १ ॥ जटाजूटयेकामुकुटमायाशिरीं ॥ कमळाप
तिगौरीहरयेक ॥ २ ॥ भस्मउधळणलक्ष्मीचाभोग ॥
शंकरश्रीरंगउभयरूपीं ॥ ३ ॥ वैजयंतीमाळावासुकी
चाहार ॥ लेणेंअलंकारहरिहरां ॥ ४ ॥ कपाळझोळीये
काश्मशानींचावास ॥ येकजगन्निवासविश्वंभर ॥ ५ ॥
तुकाह्मणेमजउभयरूपीयेक ॥ सारोनीसंकल्पशरण
आलों ॥ ६ ॥ ॥ २५४९ ॥
उचिताचाभागहोतोंराखोनियां ॥ दिसतीतेवायांकष्ट
गेले ॥ १ ॥ वचनाचीकांहींराहेचिनारुचि ॥ खळाऐसे
वाचीकुचीझाले ॥ २ ॥ विश्वासानेंमाझेंबुडविलेंघर ॥
करविलाधीरयेथवरी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसेखीथारनाहींबू
ड ॥ कैसेंतुह्मीकोडपुरविलें ॥ ४ ॥ ॥ २५५० ॥
लांबलांबजटाकायवाढऊनि ॥ पावडेघेऊनिक्रोधेंचा
ले ॥ १ ॥ खायाचाबोळसाशिव्यादेजनाला ॥ ऐशा
तापसालाबोधकैंचा ॥ २ ॥ सेवीभांगअफूतमाखुउदं
ड ॥ परितोअखंडभ्रांतीमाजी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेऐसास
र्वस्वींबुडाला ॥ त्यासीअंतरलापांडुरंग ॥ ४ ॥ २५५१
अवघींचतीर्थेंघडलींयेकवेळा ॥ चंद्रभागाडोळांदेखि

लीया ॥ १ ॥ अवघींचपापेंगेलींदिगंतरीं ॥ वैकुंठपंढ
रीदेखिलीया ॥ २ ॥ अवघीयासंतांयेकवेळांभेटी ॥ पुं
डलीकदृष्टीदेखिलीया ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजन्माआल्या
चेंसार्थक ॥ विठ्ठलचियेकदेखिलीया ॥ ४ ॥ २५५२ ॥
सदासर्वकाळअंतरींकुटिळ॥तेणेंगळांमाळघालूंनये॥
॥ १ ॥ जयानाहींक्षमादयाआणिशांती ॥ तणेअं
गींविभूतिलाऊंनये ॥ २ ॥ जयासीनकळेभक्तिचेंमहि
मान ॥ तेणेब्रह्मज्ञानबोलूंनये ॥ ३ ॥ ज्याचेंमननाहीं
लागलेंहातासी ॥ तेणेप्रपंचासीटाकूंनये ॥ ४ ॥ तुका
ह्मणेज्यासीनाहींहरीभक्ती ॥ तेणेभगवेंहातींधरूंनये ॥
॥ ५ ॥ ॥ २५५३ ॥
आह्मीअसोंनिश्चिंतीनें ॥ येक्यागुणेतुमचिया ॥ १ ॥
दुराचारीतरलेनामे ॥ घेतांप्रेमेह्मणोनी ॥ २ नाहींतु
ह्माधांवघेतां ॥ कृपावंताआळस ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेविस
रूंकाई ॥ तुजवोआईविठ्ठले ॥ ४ ॥ ॥ २५५४ ॥
अनुभवेंवदेवाणी ॥ अंतरध्यानींआपुले ॥ १ ॥ कैंची
चिकादूधचवी ॥ जरीदावीपांढरें ॥ २ ॥ जातिऐसादा
वीरंग ॥ बहुजगयानावें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेखद्योतते ॥
ढुंगाभोंवतेंआपुलिया ॥ ४ ॥ ॥ २५५५ ॥
परपीडकतोआह्मादावेदार ॥ विश्वींविश्वंभरह्मणऊ
नी ॥ १ ॥ दंडूंत्यागूंबळेंनावलोकूंडोळां ॥ राखूंतोचांडा
ळऐसादुरी ॥ २ ॥ अनाचारकांहींनसाहेअवगुण ॥ व
हुहोयमनकासावीस ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेयेकविधमाझा

सेवा॥ विन्मुखतेंदेवावाळीचित्तें॥ ४ ॥ ॥ २५५६ ॥
कांहींनमागेकोणासी ॥ तोचिआवडेदेवासी ॥ १ ॥ दे
वतयासीह्मणावें ॥ त्याचेचरणींलीनव्हावें ॥ २ ॥ भूत
दयान्याच्यामनीं ॥ त्याचेघरींचक्रपाणी ॥३॥ नाहीं
नाहींत्यासमान॥ तुकाह्मणेमीजामान॥ ४॥ २५५७॥
नामउच्चारितांकंठीं॥ पुढेंउभाजगजेठी॥ १ ॥ ऐसेंधरो
नियांध्यान ॥ मनेंकरावेंचिंतन ॥ २॥ ब्रह्मादीकांध्या
नानये ॥ तोहाकीर्तनाचेसोये॥ ३॥ तुकाह्मणेसारघ्या
वें॥ मनेंहरिरूपपाहावें ॥ ४ ॥ ॥ २५५८ ॥
अडलीयाजनाहोसीसाहाकारी ॥ आंधळीयाकरींका
ढीतूंची॥ १ ॥ आडलेगांजिलेपीडिलेसंसारी ॥ त्याचा
तूंकैवारीनारायणा॥ २॥प्रल्हादतोमहासंकटींरक्षिला॥
तुह्मीआपंगीलानानापरी ॥ ३ ॥ आपुलेंचिअंगतुह्मी
वाढवीलें ॥ त्याचेंनिवारिलेंमहादुःख ॥ ४ तुकाह्मणे
तुझेंरूपेपारनाहीं॥ माझेविठाबाईजननीये॥५॥
॥ २५५९॥
तपाशीतेंमनकरूंपाहेघात ॥ धरुनिसांगातइंद्रियांचा
॥ १ ॥ ह्मणोनिकीर्तनआवडलेंमज ॥ सांडूनियांलाज
हेचिकरीं॥ २ ॥ पाहतांआगमनिगमाचाठाव ॥ तेथें
नाहींभावयेकवीध ॥ ३॥ तुकाह्मणेयेथेंनाहींवोविका
र॥ नामयेकसारविठोबाचें॥ २ ॥ ॥ २५६० ॥
गुरुशिष्यपण॥ हेंतोंअधमलक्षण॥ १ ॥ भूतींनाराय
णखरा॥ आपतैसाचिदूसरा॥ २॥ नकळतांदोरीसाप॥

राहोंनेदावातोकोप ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेगुणदोषीं ॥ ऐसेंन
पडावेंसोसी ॥ ४ ॥ ॥२५६१॥
अंगीकारज्याचाकेलानारायणें ॥ निंद्यतेहितेणेंवंद्यके
लें ॥१॥ अजामीळभिल्लीतारिलीकुंटिणी ॥ प्रत्यक्षपुरा
णींवंद्यकेली ॥ २ ॥ ब्रह्महत्यारासीपातकेंअपार ॥ वा
ल्मिककिंकरतारियेला ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेयेथेंमजनप्रमा
ण ॥ कायथोरपणजाळावेंतें ॥ ४ ॥ ॥२५६२॥
अवीटहेंक्षीरहरिकथामाउली ॥ सेवितांसेविलींवैष्ण
वजनीं ॥ १ ॥ अमृतराहिलेंलाजोनिमाघारें ॥ येणेंरसें
थोरेंब्रह्मानंदें ॥ २ ॥ पतितपातकीपावनपंगती ॥ चतु
र्भुजहोतीदेवाऐसे ॥ ३ ॥ सर्वसुखेंतयांमोहरतिठायां ॥
जेथेंदाटणीयावैष्णवांची ॥ ४ ॥ निर्गुणहेंसोंगधरिलेंगु
णवंतीं ॥ धरूनीयांप्रीतिगायनाची ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेंके
लीसाधनागाळणी ॥ सुलभकीर्तनींहोउनिठेला ॥ ६ ॥
॥२५६३॥
धनवंताघरीं ॥ करीधनाचीचाकरी ॥ १ ॥ हायवैसल्या
व्यापार ॥ नलगेसांडावेंचिघर ॥ २ ॥ रानींवनींद्वीपीं ॥
असतीतींहोतीसोपीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमोल ॥ देतांकां
हींनव्हेखोल ॥ ४ ॥ ॥२५६४॥
हागेमाझाअनुभव ॥ भक्तिभावभाग्याचा ॥ १ ॥ के
लाऋणीनारायण ॥ नव्हेक्षणवेगळा ॥ २ ॥ घालोनि
यांभारमाथां ॥ अवघीचिंतावारली ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
वचनासाठीं ॥ नामकंठींधरियेलें ॥ ४ ॥ ॥२५६५॥

देव आहे सुकाळ देशीं ॥ अभाग्यासी दुर्भिक्ष ॥ १ ॥ नेण
तिहा करूं सांठा ॥ भरले फांटा आडराणें ॥ २ ॥ वसऊनि
असे घर ॥ मागें दूर घातला ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे मन मुरे ॥
मग जें उरे तें चितूं ॥ ४ ॥ ॥ २५६६ ॥
खुंटोनियां दोरी आपणियां पासीं ॥ वाउडी आकाशीं
मोकलिली ॥ १ ॥ आपुलिया आहे मालासी जतन ॥ गा
हाणाचें ऋण वुडोनेणे ॥ २ ॥ बीज नेलें तेथें येईल अंकुर ॥
जतन ते सार करायाची ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे माझी निश्चिती
ची सेवा ॥ वेगळें नाहीं देवा उरों दिल्हें ॥ ४ ॥ ॥ २५६७ ॥
शाहाणपणें वेद मुका ॥ गोपिका त्याता कटी ॥ १ ॥ कै
सें येथें कैसें तेथें ॥ शाहाणें ते जाणती ॥ २ ॥ यज्ञमुखें खो
डी काढी ॥ कोण गोडी बोराची ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे भावा
वीण ॥ अवघा शीण केला तो ॥ ४ ॥ ॥ २५६८ ॥
मजुराचें पोट भरे ॥ दाता उरे संचला ॥ १ ॥ यारेयारे हा
तो हातीं ॥ काम माती सारावी ॥ २ ॥ रोजकीर्दी होतो झा
डा ॥ रोकडाची पर्वत ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे खोलपाया ॥ वें
चो काया क्लेशेसी ॥ ४ ॥ ॥ २५६९ ॥
श्मशानीं तें आह्मा न्याहाळीं चें सुख ॥ यानावें कवतुक तु
मची रूपा ॥ १ ॥ नाहीं तरी वायां अवघें चि निष्फळ ॥ श
ब्द ते पोकळ बडबड ॥ २ ॥ झाडे झुडे जीव सोईरे पाषाण ॥
होते तई दान तुह्मी केलें ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे आतां पाहें अनु
भव ॥ घेउनि हातीं जीव पांडुरंगा ॥ ४ ॥ ॥ २५७० ॥
आमुचि ते जोडी देवाचे चरण ॥ करावें चिंतन विठोबा

चें॥ १ ॥ लागेलतरीकोणीघ्यारेधणीवरी ॥ अमुपचि
परीआवडीच्या॥ २॥ उभारिलाकरप्रसिद्धयाजगें ॥
करूंकेलात्यागमागेंपुढें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेहोयदरिद्रवि
च्छिन्न॥ ऐसेंदेउंदानयेकवेळा॥ ४॥ ॥२५७१॥
दधीमाजीलोणीजाणतीसकळ ॥ तोकाढीनिराळेंजा
णेमथन॥ १ ॥ अग्निकाष्ठामाजीऐसेंजाणेजन॥ मथि
लियावीणकैसाजाळी ॥ २ ॥ तुकाह्मणेमुखमलीनद
र्पणीं॥ उजळल्यावांचूनीकैसेंभासे॥ ३ ॥ ॥२५७२॥
नकोनकोमनागुंतोंमायाजाळीं॥ काळआलाजवळीं
ग्रासावया ॥ १ ॥ काळाचियेउडीपडेलबाजेव्हां॥ सो
डवीनातेव्हांमायबाप॥२॥ सोडवीनाराजादेशीचाचौ
धरी॥ आणिकसोयरींभलींभलीं॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतूज
सोडवीनाकोण्ही ॥ येकाचक्रपाणीवांचूनीयां ॥ ४ ॥
॥२५७३॥
पुढेंजेणेलाभघडे॥ तेचिवेडेनाशिती ॥ १ ॥ येवढीको
ठेनागवण॥ अंधारूनविषघ्यावें ॥ २॥ होणारासीमि
ळेबुद्धी॥ नेणेशुद्धीधरूंते ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजनासोंग॥
दावीरंगआणीक॥ ४॥ ॥२५७४॥
ऐकागायेअवघेजन ॥ शुद्धमनतेंहीन ॥ १ ॥ अवघा
काळनव्हेजरी॥ समयावरीजाणावें॥२॥ नाहींकोण्ही
सवेंयेतां॥ संचितायावेगळें॥३॥ कर्मभूमिऐसाठाव॥
वेवसावजाणावा॥ ४॥ बरवाअवकाशआहे॥ करा
सात्यइंद्रियें॥ ५ ॥ तुकाह्मणेउत्तमजोडी॥ जाते,पडी

नरदेह ॥ ६ ॥ ॥ २५७५ ॥
संतसेवेसी अंगचोरी ॥ दृष्टि न पडो तयावरी ॥ १ ॥ ऐ
सियासी व्याली रांड ॥ जळो जळो तीचें तोंड ॥ २ ॥ संत
चरणीं ठेवितां भाव ॥ आपेआप भेटे देव ॥ ३ ॥ तुकाह्म
णे संतसेवा ॥ माझ्या पूर्वजांचा ठेवा ॥ ४ ॥ ॥ २५७६ ॥
गेले पळाले दिवस रोज ॥ काय ह्मणसी माझें माझें ॥ १ ॥
सळे धरुनि बैसला काळ ॥ फांको नेदी घटिका पळ ॥ २ ॥
कां रे अद्यापि न कळे ॥ केश फिरले कान डोळे ॥ ३ ॥ हित
कळोनि असतां हातीं ॥ तोंडीं पाडुनि घेसी माती ॥ ४ ॥
तुज ठाउकें मी जाणार ॥ पाया शोधुनि बांधिसी घर ॥ ५ ॥
तुकाह्मणे वेगें ॥ पंढरिराया शरण रीघें ॥ ६ ॥ २५७७ ॥
आतां माझ्या मायबापा ॥ तूं या पापा प्रायश्चित्त ॥ १ ॥
फजित हे केले खळ ॥ तो विटाळ निवारी ॥ २ ॥ प्रेम आ
तां पाजीं रस ॥ करी वास अंतरीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे पांडुरं
गा ॥ जीवलगा माझीया ॥ ४ ॥ ॥ २५७८ ॥
कां रे न पवसि धावण्या ॥ अंगराख्या नारायणा ॥ १ ॥
अंगीं असोनी यां बळ ॥ होसी खट्याळ नाट्याळ ॥ २ ॥
आह्मा नरकां जातां ॥ काय येइल तुझ्या हाता ॥ ३ ॥ तु
काह्मणे कान्हा ॥ क्रियानष्टा नारायणा ॥ ४ ॥ २५७९ ॥
माझे पाय तुझी डोई ॥ ऐसें करि गा भाक देई ॥ १ ॥ पाहा
तां तव उफराटें ॥ घडे तरी भाग्य मोठें ॥ २ ॥ बहु साधन
मोलाचें ॥ यासी जोडा दुजें कैचें ॥ ३ ॥ नको अनुमानूं
विठ्ठला ॥ तुकाह्मणे धडा झाला ॥ ४ ॥ ॥ २५८० ॥

पवित्रतें अन्न ॥ हरिचिंतनीं भोजन ॥ १ ॥ येखद्यापोटीं भरी ॥ चाममसकेच्यापरि ॥ २ ॥ जेउनीतोधाला ॥ हरिचिंतनींकेलाकाला ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेचवीआले ॥ जेकामिश्रीतविठ्ठलें ॥ ४ ॥ ॥ २५८१ ॥

चरणांचामहिमा ॥ हातोतुझ्यापुरुषोत्तमा ॥ १ ॥ अंधपारखीमाणिकें ॥ बोलवीसीस्पष्टमुके ॥ २ ॥ कायनाहीं सत्ता ॥ हातींतुझ्यापंढरिनाथा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमूढा ॥ मजचेष्टविलेंजडा ॥ ४ ॥ ॥ २५८२ ॥

बळिवंतकर्म ॥ करीआपुलातोधर्म ॥ १ ॥ पुढेंघालोनीयांसत्ता ॥ न्यावेंपत्तनापतिता ॥ २ ॥ आचरणेंखोटीं ॥ केलींसलतातिपोटीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदेवा ॥ नाहींभजनकेलीसेवा ॥ ४ ॥ ॥ २५८३ ॥

जननियाबाळकारेघातलापाळणा ॥ पंचतत्वींजडियेल्याबारतियाचहूंकोणा ॥ अखंडजडियेल्यातयाटाळअंगणा ॥ वैखरीधरुनीहातींभावदावीखेळणा ॥ १ ॥ निर्जीरेनीजआतांह्मणोनिपरियेंदेमाता ॥ खेळतांकष्टलासीबाळातूंरेनेणतां ॥ २ ॥ खेळतांबाहेरीरेमुलालोकांच्यासवें ॥ बागुलकाळतोंडानाहींनेतोतेंठावें ॥ खेळतांदुश्चित्तरेदेखोनीन्यावें ॥ ह्मणोनिसांगोंतुजशीघ्रवचनपाळावे ॥ ३ ॥ संचितमागेंशुद्धहोतेंसांगाती ॥ तेणेंतुजवांचविलेंवेरझारीयाहातीं ॥ आणिकनेलींमागेंकायजाणोंतेकिती ॥ आलासीयेथवरीथोरपुण्यबहूतीं ॥ ४ ॥ खेळतांशुकदेवरेतोलागलापा

ठीं ॥ लपलावरुषेंबारातयेमातेचेपोटीं ॥ रिघतांबा
हेरीरेपळेघेउनिकासोटी॥ तेचिपरिझालीस्वामीभेणेंरि
घेकपाटीं॥५॥ खेळतांचक्रवर्तीजनकालागलाधाक॥
पडिलाअग्नीमाजीपावजळतयेक ॥ भरलासेकांपअं
गींसुखनाठवेदुःख॥ आपपरतेंहिनाहींदेहभावसकळि
क॥६॥शिबियाचक्रवर्तीकवपडिलीअवचित्तीं॥धी
टतोनभीयेतयामासकापिलेंहातीं ॥ टाकिलेंतयावरी
खुणगोंविलाअंतीं ॥ पावलामायबापहिरोनिघेतला
हातीं ॥ ७ ॥ बांधलेंअजामिळावेश्यागणिकाकैसी ॥
मारिलीहाकधाकेंकळलेंमायबापासी॥घातलीधांवने
टेंवेगींपावलात्यासी॥हिरोनिनेलींदोघेंआपणयातीपा
सीं ॥८ ॥ धरुनीआठऊंबाळाराहेंनिश्चळ॥खेळतांदु
श्चित्तारेनकोजाऊंबरळ॥ ठोकताहेतुजलागीदिवसले
खुनीकाळ॥ मगनेदीआठऊंरेनेत्रींघालींपडळ॥९॥ऐ
सीतीकृपावंतेंबाळामोहिलेंचित्त॥ सुस्वरेंकंठगायमधु
रआणिसंगीत॥तेणेंतेंचिचित्तराहेहोवोनियांनिवांत॥
पावतीतुकाह्मणेनाहींविश्वासघात॥१०॥ ॥२५८४॥
देवेंदेऊळसेविलें ॥ उदककोरडेंचिठेविलें ॥ १ ॥ नव्हे
मतमनगुडऊंमानेंकांहीं॥ तूंआपआपणापैंपाहीं॥२॥
पाटेपूरवोसंडला ॥ सरितासागरतुंबुनिठेला ॥ ३ ॥
वांझेंघरींबाळतान्हा ॥ येकबाळीदोकाना ॥ ४ ॥ तु
काह्मणेपैस॥ अनुभवियाठावारस॥५॥ ॥२५८५॥

॥ लोहगांवींमूलकीर्तनांतमेलेंतेंजिवंतकेलें॥

॥ते अभंग॥

अशक्यतेंतुह्मानाहींनारायणा ॥ निर्जीवाचेतनाआ
णावया॥ १॥ मागेंकायजाणोस्वामीचेपवाडे ॥ आ
तांकांरोकडेदाऊंनये ॥ २॥ थोरभाग्यआह्मीसमर्था
चेकांसे ॥ ह्मणवितोंदासकायथोडे॥ ३॥ तुकाह्मणे
माझेनिववावेडोळे॥दाउनिसोहळेसामर्थ्याचे ॥ ४॥
॥ २५८६॥

दातातोयेकजाणा॥ नारायणस्मरवी॥ १॥ आणिक
नाशिवंतेंकाय ॥नसरेहायज्याच्यानें॥ २॥ यावेंतया
काकुळती॥ जेदावितीसुपंथ ॥३॥तुकाह्मणेउरिनुरे॥
त्याचेखरेउपकार॥ ४॥ ॥ २५८७॥

लाडकीलेंकमीसंतांची॥ मजवरीकृपाबहुतांची॥१॥
अक्षईचूडाहाताआला॥ अंकणमोतींनाकाला॥ २॥
बोधमुराळीश्रृंगारिला॥ चौऱ्यायसीचासिक्काकेला॥
तुकातुकीउतरला॥ साहनकेचाकौलदिल्हा॥ ४॥
॥ २५८८॥

जातीपंढरीस॥ ह्मणेजाईनतयास॥१॥ तयाआहेसंव
सार॥ ऐसेंबोलेतोमाहार॥ २॥ असोनसोभाव ॥ जो
हादेखेपंढरिराव॥ ३॥ चंद्रभागेन्हाती॥ तुकाह्मणेभल
तेयाती॥ ४॥ ॥ २५८९॥

धरियेलीसोंगें॥ अवघियेणेपांडुरंगें॥ १॥ तेंहेंब्रह्मवि
टेवरी॥ उभेंचंद्रभागेतिरीं॥ २॥ अंतर्ब्यापीबाह्य ॥

धुंडाळीतांकोठेनोव्हे ॥ ३ ॥ योगयागतपें ॥ ज्याकार
णेदानजपें ॥ ४ ॥ दिल्हेनदीजती ॥ भोगसकळज्याहो
ती ॥ ५ ॥ अवघिलीळापाहे ॥ तुकाह्मणेदासासाह्य ॥ ६ ॥
॥ २५९० ॥
ज्याचेगर्जतापवाडे ॥ कळिकाळपायांपडे ॥ १ ॥ तोहा
पंढरीचाराणा ॥ पुसासाचौअठराजणा ॥ २ ॥ चिंती
तांजयासी ॥ भुक्तिमुक्तिकामारीदासी ॥ ३ ॥ वैकुंठासी
जावें ॥ तुकाह्मणेज्याच्यानावें ॥ ४ ॥ ॥ २५९१ ॥
ज्याचेगर्जतापवाडे ॥ श्रुतिशास्त्रांमौनपडे ॥ १ ॥ तेथे
माझीवाचाकिती ॥ पुरेकरावयास्तुती ॥ २ ॥ शिणलीं
सहस्रतोंडें ॥ शेषाफणिऐसींधेंडें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमही ॥
पत्रसिंधुनपुरेशाई ॥ ४ ॥ ॥ २५९२ ॥
देवराखेतयामारिलकोणी ॥ नमोडेकांटाहिंडतांवनीं
॥ १ ॥ नजळेनबुडेनव्हेकांहीं ॥ विषतेंहिअमृतपाहीं
॥ २ ॥ नचुकेवाटनपडेफंदीं ॥ नव्हेकधींयमबाधा ॥ ३ ॥
तुकाह्मणेनारायण ॥ येतांगोव्यावारीबाण ॥ ४ ॥
॥ २५९३ ॥
कोठेंगुंतलासीद्वारकेच्याराया ॥ वेळकांसखयालावि
येला ॥ १ ॥ दीननाथब्रीदासांभाळीं आपुलें ॥ नकोपाहों
केलेंपापपुण्य ॥ २ ॥ पतितपावनब्रीदेंचराचर ॥ पात
कीअपारउद्धरिले ॥ ३ ॥ तुकयाबंधुह्मणेद्रौपदीचाधां
वा ॥ केलातैसामलापावें आतां ॥ ४ ॥ ॥ २५९४ ॥
काठगुंतलासीकवण्याच्याधांवया ॥ आलीदेवराया

निद्रातूज ॥ १ ॥ कोठेंगुंतलासोभक्तिप्रेमसुखें ॥ नसुट
तीमुखेंगोपिकांचीं ॥ २ ॥ कायपडिलेंतूजकोणाचेंसं
कट॥ दूरीपंथवाटनचालवे ॥ ३ ॥ कायमाझेतूजगुण
दोषदिसती ॥ ह्मणोनिश्रीपतिकोपलासी ॥ ४ ॥ काय
झालेंमजसांगामाझियेकपाळा ॥ उरलाजीवडोळांतु
काह्मणे ॥ ५ ॥ ॥ २५९५ ॥
परस्त्रीतेंह्मणतांमाता ॥ चित्तलाजवीतेंचित्ता ॥ १ ॥
कायबोलोनियांतोंडें ॥ मनामाजीकानकोंडें ॥ २ ॥ ध
र्मधारिष्टगोष्टीसांगे ॥ उध्याहातेंनुडवीकाग ॥ ३ ॥ जें
जेंकर्मवसेअंगीं ॥ तेंतेंआठवेप्रसंगीं ॥ ४ ॥ बोलेंतैसाचा
ले ॥ तुकाह्मणेतोअमोल ॥ ५ ॥ ॥ २५९६ ॥
असत्यवचनहोतांसर्वजोडी ॥ जरीलग्नघडीपरउपका
र ॥ १ ॥ जाईलपणवायांसीसंदेहनाहीं ॥ साक्षआहेकां
हींसांगतोंते ॥ २ ॥ वदविलेंमुखेंनारायणेंधर्मा ॥ अंगुष्ठ
त्याकर्मासाठींगेला ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआतांसांभाळारे
पुढें ॥ अंतरीचेंकुडेंदेईलदुःख ॥ ४ ॥ ॥ २५९७ ॥
जळोतिचेंतोंड ॥ ऐसियातेंव्यालीरांड ॥ १ ॥ सदाभोव
यांसीगांठी ॥ क्रोधधडाडितपोटीं ॥ २ ॥ फोडीलीगोव
री ॥ ऐसीदिसेतोंडावरी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनाहीं ॥ चित्ता
समाधानकांहीं ॥ ४ ॥ ॥ २५९८ ॥
तोंडेंखायफार ॥ पादेबोच्याकरीमार ॥ १ ॥ एकाऐसें
तेशाहाणे ॥ आपुलेआधीनतेंनेणे ॥ २ ॥ कुलेघालूनि
उघडे ॥ रागेंपाहेलोकांकडे ॥ ३ ॥ खेळेद्यूतकर्म ॥

मगबोंवलेजुलूम ॥ ४ ॥ निजतांआलामोहो ॥ वीता ह्मणेमलागोहो॥ ५॥ तुकाह्मणेत्यांनीं ॥ मनुष्यपणाकेलीहानी ॥ ६ ॥ ॥ २५९९॥

पतिव्रतानेणेआणिकाचिस्तुती ॥ सर्वभावेंपतिध्यानींमनीं॥ १ ॥ तैसेंमाझेंमनयेकविधझालें ॥ नावडेविठ्ठलेविणदुजें ॥ २ ॥ सूर्यविकासिनींनेघेचंद्रकळा ॥ गायतेकोकिळावसंतेसी॥ ३॥ तुकाह्मणेबाळमातेपुढेंनाचे॥ बोलआणिकाचेनावडती॥ ४॥ ॥२६००॥

पंडितह्मणतांथोरसुख॥ परीतोअवघाचिमूर्ख॥ १॥ कायकरावेंघोकिलें ॥ वेदपठणवायांगेलें ॥ २ ॥ वेदींसांगीतलेंनकरी॥ समब्रह्मनेणेदुराचारी ॥ ३॥ तुकादेखेजीवशीव ॥हाचितेर्थींचाअनुभव ॥ ४ ॥ ॥२६०१॥

पंडिततोभला॥ नित्यभजेजोविठ्ठला॥ १ ॥ अवघेंसमब्रह्मपाहे ॥ सर्वांभूतींविठ्ठलआहे ॥ २॥ रितानाहींकोण्हीठाव ॥ सर्वांभूतींवासुदेव॥ ३॥ तुकाह्मणेतोचिदास॥ त्यादेखिल्याजातीदोष ॥ ४ ॥ ॥ २६०२॥

ऐकापंडितजन॥ तुमचेवंदितोंचरण ॥ १॥ नकाकरूंनरस्तुति॥माझीप्ररिसाहेविनंति ॥२॥ अन्नआच्छादन॥ हेतोप्रारब्धाअधीन॥ ३ ॥ तुकाह्मणेवाणी॥ सुखेंवेंचानारायणीं ॥ ४ ॥ ॥ २६०२॥

विठ्ठलटाळविठ्ठलदिंडी ॥ विठ्ठलतोंडींउच्चारा॥ १ ॥ विठ्ठलअवघ्यांभांडवल ॥ विठ्ठलबोलविठ्ठल ॥ २ ॥ विठ्ठलनादविठ्ठलभेद ॥ विठ्ठलछंदविठ्ठल ॥ ३ ॥ विठ्ठल

सुखाविठ्ठलदुःखा ॥ तुकयामुखाविठ्ठल ॥ ४॥ २६०४॥
कायतुझेंवेंचेमजभेटीदेतां ॥ वचनबोलतांयेकदोन॥
॥ १ ॥ कायतुझेंरूपघेतोंमीचोरून ॥ त्याभेणेलपोनरा
हिलासी॥ २॥ कायतुझेंआह्माकरावेंवैकुंठ॥ भेवोनको
भेटआतांमज॥ ३॥ तुकाह्मणेतुझीनलगेदसोडी॥ परी
आहेआवडीदर्शनाची॥ ४॥ ॥ २६०५॥
संतनिंदाज्याचेघरीं॥ नव्हेघरतेंयमपुरी॥ १ ॥ त्याच्या
पापानाहींजोडा॥ ज्याच्यासंगेंजनापीडा॥ २॥ संतनिं
दाआवडेज्यासी॥ तोजीताचिनर्कवासी॥ ३॥ तुकाह्म
णेनष्ट॥ जाणागाढवतोस्पष्ट ॥ ४॥ ॥ २६०६॥
आलेंदेवाचियेमना ॥ तेथेकोणाचेंचालेना॥ १॥ हरि
श्चंद्रताराराणी ॥ वाहेडोंबाघरींपाणी ॥ २ ॥ पांडवा
चासाहाकारी॥ राज्यावरुनिकेलेंदुरी॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
उगेचिराहा॥ होईलतेंसहजपाहा॥ ४॥ ॥ २६०७॥
निजल्यानेंगातांउभानारायण ॥ बैसल्याकीर्तनकरि
तांडोले॥ १ ॥ उभाराहोनियांमुखींनामवदे ॥ नाचेहा
गोविंदनानाछंदें ॥ २ ॥ मारगींचालतांमुखींनामवा
णी॥ उभाचक्रपाणीमागेंपुढें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेयासी
कीर्तनाचीगोडी॥ प्रेमेंघालीउडीनामासाठीं॥ ४॥
॥ २६०८॥
कामक्रोधआह्मीवाहिलेविठ्ठलीं ॥ आवडीधरिलीपा
यांसवें॥ १ ॥ आतांकोणपाहेमागेंपरतोनी ॥ गेलाहा
रपोनिदेहभाव ॥ २ ॥ रिद्धिसिद्धिसुखेंहाणितल्याला

ता ॥ तथेंयाप्राकृताकोणमानी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआ
ह्मीविठोबाचेदास ॥ करुनिठेलोंग्रासब्रह्मांडाचा ॥ ४ ॥
॥ २६०९ ॥
उठाउठीअभिमान ॥ जायऐसेंस्थळकोण ॥ १ ॥ तेंया
पंढरिसींघडे ॥ खळापाझररोकडे ॥ २ ॥ नेत्रींअश्रूचि
याधारा ॥ उठतीरोमांचशरीरा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकाला ॥
कोठेंअभेददेखिला ॥ ४ ॥ ॥ २६१० ॥
पंढरीपंढरी ॥ ह्मणतांपापचियाहेरी ॥ १ ॥ धन्यधन्यज
गींठाव ॥ होतोनामाचाउत्साव ॥ २ ॥ रिद्धिसिद्धिलो
टांगणीं ॥ प्रेमसुखाचियाखाणी ॥ ३ ॥ अधिकअक्ष
रानेंयेका ॥ भूवैकुंठह्मणेतुका ॥ ४ ॥ ॥ २६११ ॥
अल्पमाझीमती ॥ ह्मणुनियेतोंकाकुळती ॥ १ ॥ आतां
दाखवादाखवा ॥ मजपाउलेंकेशवा ॥ २ ॥ धीरमा
झ्यामना ॥ नाहींनाहींनारायणा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदया ॥
मजकराअभागिया ॥ ४ ॥ ॥ २६१२ ॥
भारघालींदेवा ॥ नलगेदेशडोईघ्यावा ॥ १ ॥ देहप्रार
ब्धाआधीन ॥ सोसेअधिकवाढेशीण ॥ २ ॥ व्यवसा
यनिमित्य ॥ फळदेतसेसंचित ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेफिरे ॥
भोवंडीनेंदमजीरे ॥ ४ ॥ ॥ २६१३ ॥
भोगभोगावरीद्यावा ॥ संचिताचाकरुनिठेवा ॥ १ ॥
शांतिधरणेंजीवासाठीं ॥ दशाउत्तमगोमटी ॥ २ ॥ दे
हलेखावेअसार ॥ सत्यपरउपकार ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेहे
मिराशी ॥ बुडीद्यावीब्रह्मरसीं ॥ ४ ॥ ॥ २६१४ ॥

येथें बोलोनियां काय ॥ व्हावा गुरु तरी जाय ॥ १ ॥ मज
नसाहेवांकडें ॥ ये विठ्ठल कथे पुढें ॥ २ ॥ ऐकोनि मरसी
कथा ॥ जंव आहेसी तूं जीता ॥ ३ ॥ दुरमति तीची चाड ॥
तेणें करावी बडबड ॥ ४ ॥ पुसेल कोणि त्यास ॥ जारे क
रीं उपदेश ॥ ५ ॥ आह्मी विठ्ठलाचे वीर ॥ फोडूं कळिका
ळाचें शिर ॥ ६ ॥ घेउं पुढति जन्म ॥ वानुं कीर्ति मुखें ना
म ॥ ७ ॥ तुका ह्मणे मुक्ति ॥ नाहीं आस चि ये चित्तीं ॥ ८ ॥
॥ २६१५ ॥
अनुहतीं गुंतला नेणे बाह्यरंग ॥ वृत्ति येतां मग बळ ला
गे ॥ १ ॥ मदें मातेतया नाहीं देहभाव ॥ आपुले अवयव
आवरितां ॥ २ ॥ आणिक ची वाणी वदे तेणें मुखें ॥ उप
चार दुःखें नाठवती ॥ ३ ॥ तें सुख बोलतां आश्चिर्य या ज
ना ॥ विपरीत मना भासतसे ॥ ४ ॥ तुका ह्मणे बाह्य रंगतें
विठ्ठलें ॥ अंतर निवालें ब्रह्मरसें ॥ ५ ॥ ॥ २६१६ ॥
ब्रह्मरस गोडी तयासी फावली ॥ वासना निमाली सकळ
ज्याची ॥ १ ॥ नाहीं त्या विटाळ अखंड सोंवळा ॥ उपाधि
वेगळा जाणीवेसी ॥ २ ॥ मन हें संचलें झालें ये केठाईं ॥
तया उणें काई निज सूखा ॥ ३ ॥ तें चि पुण्यवंत पर उपका
री ॥ प्रबोधी त्या नारी नर लोकां ॥ ४ ॥ तुका ह्मणे त्याचे
पाईं पायपोस ॥ होवोनियां वास करीन तेथे ॥ ५ ॥
॥ २६१७ ॥
जैसें तैसें राहे देवाचें हें देणें ॥ यत्न करितां तेणें काय न व्हे ॥ १
दासा कृपासिंधु नुपेक्षि सर्वथा ॥ अंतरींची व्यथा कळे

त्यासी २॥ मागोंनेणेपरीमायजाणेवर्म॥बाळानेदिश्र
मपावोकाई ॥ ३॥ तुकाह्मणेमज अनुभव अंगें॥ वचन
वाऊगेंमानेनाहें ॥ ४ ॥ ॥ २६१८ ॥
परद्रव्यपरनारीचाअभिलाष ॥ तेथुनिहाऱ्हाससर्वभा
ग्या ॥ १ ॥ घटिकादीसमासवर्षेलागतितीन ॥ बांध
लेंपतनगांठोळीस ॥ २ ॥ पुढेंघातत्याचारोकडाशकुन
पुढेंकरिगुणनिश्चयेसीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेयेकातडताथ
वड ॥ काळलागेनाडपरिखरा॥ ४ ॥ ॥ २६१९ ॥
आह्माहरिच्यादासाकांहीं ॥ भयनाहींत्रैलोकीं ॥ १ ॥
देवउभामागेंपुढें॥उगवीकोडसंकट॥ २ ॥ जैसाकेलातै
साहोय ॥ धांवेसोयधरोनी॥ ३ ॥ तुकाह्मणेअसोसुखें॥
गाऊंमुखेंविठोबा ॥ ४ ॥ ॥ २६२० ॥
समर्थाचेंकेलें ॥ कोणाजाईलमोडिलें ॥ १ ॥ वायांकरा
वींउत्तरें ॥ खटपटसोसपूरे ॥ २ ॥ ठेविलाजोठेवा॥ आपु
लालातैसाखावा ॥ ३ ॥ ज्याचेंत्याचेहातीं ॥ भुकेत
याचीफजिती ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेबाळेंकोटी ॥ झालिशू
ळतिहींपोटीं ॥ ५ ॥ ॥ २६२१ ॥
हेमाझीमिरासी ॥ ठावतुझ्यापायांपासीं ॥ १ ॥ याचा
धरीनअभिमान ॥ करीनआपुलेंजतन ॥ २ ॥ देवोनि
यांजीव ॥ बळीसाधिलाहाठाव ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदेवा ॥
जुनाटहेमाझीसेवा ॥ ४ ॥ ॥ २६२२ ॥
नेणेगतिकायकवणअधोगती ॥ मानिलीनिश्चिंतीतु
झ्यापाईं ॥ १ ॥ कर्मधर्मकोणनेणेहाउपाव ॥ तुझ्यापा

ईभावठेवियेला ॥ २ ॥ नेणेनिरसूंपापपुण्यनेणेकाय ॥
॥ ह्मणोनियांपायधरिलेतूझे ॥ ३ ॥ वेडामीअविचार
नकळेविचार ॥ तुजमाझाभारपांडुरंगा ॥ ४ ॥ तुकाह्म
णेतुजकरितांनव्हेकाय ॥ माझातोउपायकवणतेथें ॥
॥ ५ ॥ ॥ २६२३ ॥
तुझाह्मणवोनिजालोंउतराई ॥ त्याचेंवर्मकांईमीहिने
णें ॥ १ ॥ हातींधरुनियांदावींमजवाट ॥ पुढेंकोणनीट
तेचिदेवा ॥ २ ॥ देवभक्तपणकरावेंजतन ॥ दोहींप
क्षींजाणतूंचिवळी ॥ ३ ॥ अभिमानेंतूजलागलीहेला
ज ॥ शरणागताकाजकरावया ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेबहु
नेणतामीफार ॥ ह्मणोनिविचारजाणविला ॥ ५ ॥
॥ २६२४ ॥
मारगींचालतांपाउलापाउलीं ॥ चिंतावीमाउलीपांडु
रंग ॥ १ ॥ सर्वसुखलागेघेवोनियांपाठीं ॥ आवडीच्या
कंठींरसवोती ॥ २ ॥ पीतांबरछायाकरीलोभापर ॥ पा
हेतेंउत्तरआवडीचें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेहेंचिकरावेंजीवन ॥
वाचेनारायणतानभूक ॥ ४ ॥ ॥ २६२५ ॥
झालोंआतांदास ॥ माझेतोडोनियांपाश ॥ १ ॥ ठाव
द्यावापायांपासीं ॥ मीतोपातकाचीराशी ॥ २ ॥ सक
ळहिगोवा ॥ माझाउगऊनीदेवा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेभय ॥
कराजवळीतेंनये ॥ ४ ॥ ॥ २६२६ ॥
अंतरींचेजाणा ॥ तरीकांयेऊंदिल्हेमना ॥ १ ॥ तुमची
करावीम्यासेवा ॥ आतांअव्हेरितांदेवा ॥ २ ॥ नव्हनि

मोडामोडी॥ केलीमागेंतेचिघडी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदि
ल्हावाव॥पाईलागोंदिल्हाभाव॥ ४॥ ॥२६२७॥
पवित्रहोईनचरित्रउच्चारें॥ रूपाच्याआधारेंगोजरिया
॥ १ ॥ अपुरतीबुद्धिपुण्यनाहींगांठीं॥पाईंघालीमिठीपा
हेंडोळां॥ २ ॥ गाईनवोवियासिष्टांच्याआधारें ॥ सारि
नविचारेंआयुष्याचा॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतुझेंनामनाराय
णा॥ठेवीनमीमनाआपुलीया॥ ४॥ ॥२६२८॥
कायऐसाजन्मजावावायांवीण॥कांहींतरीऋणअसो
माथां ॥ १ ॥ कोणेतरीकाळेंहोईलआठव ॥ नाहींजरी
भावभारखरा॥ २॥शतायेकातरीजन्माचेशेवटीं॥कृपा
ळुवापोटींयेईलदया॥३॥तुकाह्मणेनाहींफांकोतरीदेत॥
सर्वांचेंउचितसांपडलें॥ ४॥ ॥२६२९॥
नाहींकोण्हिदिसेजातवायावीण ॥ साध्यनाहींशीणल
टिकाचि ॥ १ ॥ येकाचियामाथाअसावेंनिमित्य ॥
नासोनाहींहीतकपाळींते॥ २ ॥ कांहींतरियेकबोलाया
चाजागा॥ नेदितिवाउगाउभाठाके ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
वर्मेंकळोयेतीकांहीं ॥ वोळखीजेनाहींहोईलते ॥ ४ ॥
॥२६३०॥
कायकरीलतेंकरोविश्वंभर॥ सेवकांदरिद्रलाजनाहीं॥
॥ १ ॥ मजपासोनीहेंपडिलेंअंतर॥ कायतोअव्हेरकरूं
जाणे॥ २ ॥ नामाच्याचिंतनेंनाशीगर्भवास॥ नेदीकरूं
आसआणिकाचि ॥ ३ ॥ ऐसेंहेंहिकळोंआलेंमाझ्याम
ना॥हरिचियाजनानाशनाहीं॥४॥तुकाह्मणेनेणोकिती

वायांगेले ॥ तयांउद्धरिलेपांडुरंगें ॥ ५॥ ॥२६३१॥
संध्याकरितोसीकेशवाचेनावें ॥ आरंभींतेंठावेंनाहीं
कैसें ॥ १ ॥ कितियासांगावेंकरुनिफजीत ॥ खळनेणे
हीतजवळीतें ॥ २॥ माजल्यानकळेउचिततेंकाय ॥
नघ्यावेंतेंकायघ्यावेंसांडी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेघेतीभीति
सवेंडोकें॥ वावसिनेंयेकअंधारिली॥ ४॥ ॥२६३२॥
दुधाचेघागरीमद्याचाहाबिंदु ॥ पडिलीयाशुद्धनव्हे
मग॥ १॥ तैसेंखळामुखेंनकरावेंश्रवण ॥ अहंकारेंम
नविटाळलें॥ २॥ कायकरावींतींबत्तीसलक्षणें ॥ ना
कनाहींतेणेंवायांगेलें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेअन्नजिरोंने
दीमासी॥ आपुलियाजैसीसंसर्गे॥ ४ ॥ २६३३॥
सांगावेंतेंबरेंअसतेंहेंपोटीं ॥ दुःखदेतीखोटीबुद्धीमग
॥ १॥ आपुलाआपणकरावाव्यवहार॥ जिंकोनीअं
तरमनाग्वाही ॥ २ ॥ नाहींमागेंयेतबोलिलेंवचन ॥
पावावातोशीणबरामग ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेबहुभ्यालों
खटपटे॥ आतांदेवाखोटेशब्दपूरे॥४॥ ॥ २६३४॥

वाराणसीस पत्र पाठविलेंते अभंग

परिसवोमातेमाझीविनवणी॥ मस्तकचरणींठेवितसें
॥ १ ॥ भागीरथीमहादोषनिवारणी॥ सकळांस्वामि
णी तीर्थांचिये॥ २॥ जिताभुक्तीमोक्षमरणतुझ्यातीरीं
॥ ऐहिकपरत्रींसुखरूप॥ ३ ॥तुकाविष्णुदाससंतांचेंपो
षण॥वाग्पुष्पतेणेंपाठवीलें॥ ४॥ ॥२६३५॥
तुह्मीविश्वनाथ॥ दीनरंकमीअनाथ ॥ १ ॥ कृपाकरा

लतेथोडी॥पायांपडिलोंबराडी॥२॥कायउणेंआह्मा पासीं॥मीतोअल्पचिसंतोषी॥३॥तुकाह्मणेदेवा॥ कांहींभातुकेंपाठवा॥४ ॥२६३६॥

पिंडपदावरी॥दिल्हाआपुलियेकरीं॥१ माझेंझालें गयावर्जन॥फिटलेंपितरांचेंऋण॥२॥केलेंकर्मांतर॥ बोंबमारीलीहरिहर॥३॥तुकाह्मणेमाझें॥भारउतर लेंवोझें॥४॥ ॥२६३७॥

मथुरेच्याराया॥माझेंदंडवतपायां॥१॥तुमचेरूपे चेंपोसणें॥माझासमाचारघेणें॥२॥नामधरियेलेंकं ठीं॥असेंआर्तभूतपोटीं॥३॥जीवींचेंतेंजाणा॥तुका ह्मणेनारायणा॥४॥ ॥२६३८॥

जायतिकडेलागेपाठीं॥नाहींतुटीआठवची॥१॥ह रोनियांनेलेंचित्त॥माझेंथीतभांडवल॥२॥दावोनि यांरूपडोळां॥मनचाळालावियेला॥३॥आणिकतों डापडलीमिठी॥कानगोष्टीनायकती॥४॥बोलिल्या चाआठवनघडे॥वाणीवाढेतेसोई॥५॥तुकाह्मणेप्रे मधर्गीं॥भरलीअंगींअखंड॥६॥ ॥२६३९॥

नकोझालेंऐसेंअन्न॥भूकतानतेगेली॥१॥गोविंदा चीआवडिजीवा॥करीनसेवाधणिवरी॥२॥राहिलें तेंराहोकाम॥सकळधर्मदेहींचें॥३॥देहधरिल्याचेंफ ळ॥आणिककाळधन्यहा॥४॥जाऊंनेदीकरितांवा स॥क्षमादोषकरवीना॥५॥तुकाह्मणेयाचेपाठीं॥आ तांसाठीजीवाची॥६॥ ॥२६४०॥

बाटपाहेहरिकांनयेअझुनी ॥ निष्ठुरकांमनींधरियेलें ॥ ॥ १ ॥कायकरूंधीरहोतनाहींजीवा ॥ कायआइठेवाउ भाठला ॥ २ ॥ नाहींमाझाधांवापडियेलाकानीं ॥ कोठेचक्रपाणीगुंतलेती ॥ ३ ॥ नाहींआलेंकळोंअंतरा अंतर ॥ रूपावंतफारआईकतों ॥ ४ ॥ बहुतांदिसाचें राहिलेंभातुकें ॥ नाहींकवतुकेंकुर्वाळिलें ॥ ५ ॥ तुकाह्म णेदेईयेकवेळाभेटी ॥ सीतळहेंपोटींहोईलमग ॥ ६ ॥ ॥ २६४१ ॥

नाहींदिलेंहेंकधींकठीणउत्तर ॥ तरिकांअंतरपडीयेलें ॥ १ ॥ ह्मणउनीआतांवियोगनसाहवे ॥ लांचावलेंदे हेंसंघट्टण ॥ २ ॥ वेळोवेळांवाचेआठवितोंनाम ॥ अ धिकचिप्रेमचढेघेतां ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेपांडुरंगेजननी ये ॥ घेवोनीकडियेबुझाविलें ॥ ४ ॥ ॥ २६४२ ॥

आतांनकरींसोस ॥ सेवीनहाब्रह्मरस ॥ १ ॥ आह्माल क्षणअमृत ॥ ब्रह्मपदींचेंनिश्चित ॥ २ ॥ तुमचानिजठे वा ॥ आह्मापडियेलाठावा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदेवराया ॥ आतांलपालेतिवायां ॥ ४ ॥ ॥ २६४३ ॥

जेथेजेथेजासी ॥ तेथेमजसितूंपाहासी ॥ १ ॥ ऐसापस रीनभाव ॥ रितानाहींकोण्हीठाव ॥ २ ॥ चित्तजडलेंपा ई ॥ पाळतीहेठाईठाई ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेपोटीं ॥ देवघा लोनिसांगेगोष्टी ॥ ४ ॥ ॥ २६४४ ॥

सांपडलाहातीं ॥ तरिझालीहेनिश्चिती ॥ १ ॥ नाहींधां वाघेतमन ॥ इंद्रियांचेंसमाधान ॥ २ ॥ सांडियेलाहे

वा ॥ अवघासंचिताचाठेवा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकाम ॥
निरखुनियांघेतोंनाम ॥ ४ ॥ ॥ २६४५ ॥
मुक्तिपांगनाहींविष्णुचियादासा ॥ संसारतेकैसानदे
खती ॥ १ ॥ बैसलागोविंदजडोनीयांचित्तीं ॥ आदिते
चिअंतींअवसानीं ॥ २ ॥ भोगनारायणदेऊनीनिरा
ळी ॥ वोवियामंगळींतोंचिगाती ॥ ३ ॥ बळबुद्धीत्या
चीउपकारासाठीं ॥ अमृततेपोटींसांठवीलें ॥ ४ ॥ दया
वंततरीदेवाचिसारिखी ॥ आपुलिपारखीनोळखती
॥ ५ ॥ तुकाह्मणेत्याचाजीवतोचिदेव ॥ वैकुंठतोठाव
वसतीतो ॥ ६ ॥ ॥ २६४६ ॥
सेविनउच्छिष्टलोळेनअंगणीं ॥ वैष्णवाचेनाहणींहो
ईनकिडा ॥ १ ॥ ऐसेंजन्मआतांमजदेईदेवा ॥ आवडी
हेजीवासर्वकाळ ॥ २ ॥ त्याचेचरणरजयेतीअंगावरी
वंदीनतेशीरींजाईनमागें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेयेथेंराहिला
सेभाव ॥ सकळहिवावजाणोनियां ॥ ४ ॥ ॥ २६४७ ॥
क्षेमदयालाहो ॥ स्फुरतातिदंडबाहो ॥ १ ॥ आतांझड
झडांचाले ॥ देईउचलुनिपाऊलें ॥ २ ॥ सांडीहेसंगती ॥
बहुउत्कंठाहेचित्तीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआई ॥ श्रीरंगेविठा
बाई ॥ ४ ॥ ॥ २६४८ ॥
जेणेंवेळलागे ॥ ऐसेंसांडींपांडुरंगे ॥ १ ॥ कंठकंठामि
ळोनिदेई ॥ माझावोरसतूंघेई ॥ २ ॥ नकोपीतांबर ॥
सावरुंहेअलंकार ॥ ३ ॥ टाकींवोभातुकें ॥ लौकिकाचें
कवतुकें ॥ ४ ॥ हातापायानको ॥ कांहींवेगळालेराखों

॥ ५ ॥ तुकाह्मणेयावरी ॥ मगसुखेअलंकारी ॥ ६ ॥
॥ २६४९ ॥

दाऊनियांकोणाकांहीं ॥ तेचिवाहीचाळविली ॥ १ ॥ तैसेंनकोकरूंदेवा ॥ शुद्धभावमाझिया ॥ २ ॥ रिद्धीसिद्धीऐसीआड ॥ येतीनाडनागऊं ॥ ३ ॥ उदकाऐसेंदाउनिवोढी ॥ ऊरफोडीझळई ॥ ४ ॥ दर्पणीचेंदिल्हेंधन ॥ दिसेपणचरफड ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेपायांसाठीं ॥ करितांआटीकळोंद्या ॥ ६ ॥ ॥ २६५० ॥

कायमाताविसरेबाळा ॥ कळवळाप्रीतीचा ॥ १ ॥ आवडीनेंगळांमिठी ॥ घालीउठीबैसवी ॥ २ ॥ लाऊंधांवेमुखस्तना ॥ नयेमनानिराळें ॥ ३ ॥ भावंडाचेंभातेंदावी ॥ आपुलेंलावीत्यासर्जी ॥ ४ ॥ माझेथोडेंत्याचेंफार ॥ उत्तरेंहेंवाढवी ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेनारायणा ॥ तुह्मीजाणाबुझाऊ ॥ ६ ॥ ॥ २६५१ ॥

कृपेचावोल्हावा ॥ दिसेवेगळाचिदेवा ॥ १ ॥ मीहेंइच्छीतसेंसाचें ॥ नलगेफुकटसोईकाचें ॥ २ ॥ जेणेंजायकळसा ॥ पायांउत्तमतोतैसा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेघरीं ॥ तुझ्याअवघोचपरी ॥ ४ ॥ ॥ २६५२ ॥

तरीआह्मीतुझीधरियेलीकास ॥ नाहींकोण्हीदासवायांगेला ॥ १ ॥ अगापंढरीच्याउभाविटेवरी ॥ येईलवकरीधांवेनेटें ॥ २ ॥ पालवितोंवरीउभारोनिबाहे ॥ कृपावंतापाहेमजकडे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतुजबहुकानडोळे ॥ कांहोमाझेवेळेऐसीपरी ॥ ४ ॥ ॥ २६५३ ॥

करावाकंठाळानव्हेहें उचित ॥ आर्धींचकांप्रीतलाविये
ली ॥ १ ॥ जाणतसातुझीरूपाचेंलाघव ॥ आपुलाले
जीवघेतेऐसा ॥ २ ॥ कायह्मणऊनिआलेतिआकारा ॥
आह्माउजगराकरावया ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेभीडहोतीआ
जिवरी ॥ आतांदेवाउरीकोणठेवी ॥ ४ ॥ ॥ २६५४ ॥
धरूनीपालवआसडुनिकरें ॥ मगकायबरेंदिसेलोकीं
॥ १ ॥ कायतेंविचाराठाईचेंआपणा ॥ जोहानारायणा
अवकाश ॥ २ ॥ अंतरपायांसींतोंवरीयागोष्टी ॥ पडि
लियामिठीहालोंनेदी ॥ ३ ॥ रुसलेतीतरीहोईलबुझाव
णी ॥ तांतडीकरूनिसाधावेंहें ॥ ४ ॥ सांपडलियाअधी
कारणासींठाव ॥ येथेंकरूंभावदृढआतां ॥ ५ ॥ तुकाह्म
णेतुझेठाउकेबोभाट ॥ मगखटपटचुकलीते ॥ ६ ॥
॥ २६५५ ॥
निष्ठुरउत्तरींनधरावाराग ॥ आहेलागभागठाईचाची
॥ १ ॥ तूंमाझीजननीतूंमाझाजनिता ॥ रखुमाईच्या
कांतापांडुरंगा ॥ २ ॥ मुळींच्याठेवण्याआहेअधिकार ॥
दूराऊनिदूरगेलोंहोतों ॥ ३ ॥ पोटींचाअठवापडिलावि
सर ॥ कांहींआलाभारमाथातेणें ॥ ४ ॥ राखिलाहाहो
तावडुचौघाचार ॥ साक्षीनेंव्यवहारनिवडीला ॥ ५ ॥
तुकाह्मणेकांहींबोलणेंनलगे ॥ आतांपांडुरंगेतुह्मीऐसे
॥ ६ ॥ ॥ २६५६ ॥
सांगतांगोष्टीलागतीगोड ॥ हातोराकडअनुभव ॥ १ ॥
सुखझालेंसुखझालें ॥ नयेबोलेबोलतां ॥ २ ॥ अंतरनें

नयेदिसों ॥ आतांसोसकराया ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजतन
करूं ॥ हेचिधरूंजीवेसी ॥ ४ ॥ ॥२६५७॥
मजसींपुरेनपडेवादें ॥ सुखदोहींच्यासंवादें ॥ १ ॥ तूंचि
आगळाकशानें ॥ शिरकायपायांवीण ॥ २ ॥ वाहोंतुझा
भार ॥ दुःखसाहोनिअपार ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनाहींभेद ॥
देवाकरूंनयेवाद ॥ ४ ॥ ॥२६५८॥
तुजनाहींशक्ति ॥ कमघेसीआह्माहातीं ॥ १ ॥ ऐसेंअ
नुभवेंपाहीं ॥ उरलेबोलीजेसेंनाहीं ॥ २ ॥ लपोनियांआ
ड ॥ आह्मातुझाचीकैवाड ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतुजसाठीं ॥
आह्मासंसारेसीतुटी ॥ ४ ॥ ॥२६५९॥
तुझ्याठाईंवोस ॥ दोन्हीपुण्यआणिदोष ॥ १ ॥ झडलेउरले
किती ॥ आह्मीधरियेलेचित्तीं ॥ २ ॥ कळलासीनष्टा ॥
यातिक्रियाकर्मभ्रष्टा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेबोला ॥ नाहींता
ळागाविठ्ठला ॥ ४ ॥ ॥२६६०॥
भांडावेंतोंहित ॥ ठाईंपडतेंउचित ॥ १ ॥ नयेखंडोंदेवो
वाद ॥ आह्माभांडवलभेद ॥ २ ॥ शब्दासारसेभेटी ॥
नयेपडोंदेऊंतुटी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआळस ॥ तोचिकार
णाचानाश ॥ ४ ॥ ॥२६६१॥
नव्हेंगांढेआळसी ॥ जोतूंआह्मापुढेंजासी ॥ १ ॥ अरे
दिल्हेंआह्माहातीं ॥ वर्मवेवादाचेसंती ॥ २ ॥ धरुनियां
वाट ॥ झालोंशिरोमणिथोट ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदेवा ॥
वादेंकरिनखरीसेवा ॥ ४ ॥ ॥२६६२॥
तुझाविसरनको माझियाजीवा ॥ क्षणरेकेशवामाय

बापा ॥ १ ॥ जावोराहोदेहआतांयेचिघडी ॥ कायसी
आवडीयाचीमज ॥ २ ॥ कुश्चळइंद्रियेंआपुलियागुणें ॥
याचियापाळणेंकोणाहीत ॥ ३ ॥ पुत्रपत्नीबंधुसोयरी
खाणोरी ॥ यांचाकोणधरीसंगआतां ॥ ४ ॥ पिंडहाउ
सणाआणिलापांचांचा ॥ सेखींलागज्याचात्यासदेणें
॥ ५ ॥ तुकाह्मणेनाहींआणिकसोयरे ॥ तुजविणदुसरे
पांडुरंगा ॥ ६ ॥ ॥ २६६३ ॥
ऐसेंसत्यमाझेंयेईलअंतरा ॥ तरीमजकराकृपादेवा ॥
॥ १ ॥ वचनासारिखेंतळमळीचित्त ॥ बाहेरितोआंत
होईलभाव ॥ २ ॥ तरीमजठावद्यावापायांपाशीं ॥ स
त्यत्वेंजाणसीसदाखरा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसत्यनिकटशे
वकें ॥ तरीचभातुकेंप्रेमद्यावें ॥ ४ ॥ ॥ २६६४ ॥
आदिवर्तमानजाणशीभविष्य ॥ मागेंपुढेंनाशसंचि
ताचा ॥ १ ॥ आतांकायदेऊंपायापेंपरिहार ॥ जाणतो
विचारकरादेवा ॥ २ ॥ आपुलेतेयेथेकायचालेकेलें ॥
जोडावेतेभलेहातपुढें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेफिकेबोलमाझेवा
रा ॥ करालदातारहोईलतें ॥ ४ ॥ ॥ २६६५ ॥
सुखेंनमनींअवगुण ॥ दुःखत्याचेंभोगीकोण ॥ १ ॥
हेंकांठाईचेंनकळे ॥ रातीकराझांकूनिडोळे ॥ २ ॥ चा
लोनिआडवाटे ॥ पाईमोडवीलेकांटे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेको
णा ॥ बोलठेवितोशाहणा ॥ ४ ॥ ॥ २६६६ ॥
आह्मीनदेखोंअवगुणा ॥ पापीपवित्रशाहाणा ॥ १ ॥
अवघींरूपेंतुझींदेवा ॥ वंदूभावेंकरूंसेवा ॥ २ ॥ मज

भक्तिसवेंचाड॥ नेणेपाषाणधातुवाड ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
घोंटी॥ विषअमृततुजसाठीं॥ ४॥ ॥ २६६७॥
मजनाहींतुझ्याज्ञानाचीतेचाड॥ घेतांवाटेगोडनामतु
झें॥ १ ॥ नेणेतेंलेंकरूंआवडीचेंतान्हें॥ बोलतोंवचन
आवडीनें॥ २ ॥ भक्तिनेणेकांहींवैराग्यतेंनाहीं॥ घात
लाविठाईभारतूज॥॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनाचेंनिर्लज्जहोऊ
नी॥ नाहींमाझेमनींभावदुजा॥ ४॥ ॥ २६६८॥
कायमाझेसंतपाहतीजाणीव ॥ सर्वमाझाभावत्यां
चेपाईं ॥ १ ॥ कारणसरतेंकरापांडुरंगीं ॥ भूषणाची
जगींकायचाड॥ २ ॥ बोबड्याउत्तरींह्मणेहरिहरी॥आ
णिकभिकारिनेणेदूजें ॥ ३॥ तुकाह्मणेतुह्मीविठ्ठलाचे
दास॥ करितोंमीआसउच्छिष्टाची॥ ४॥ ॥ २६६९॥
जीवाचेजीवनअमृताचीतनु॥ ब्रह्मांडभूषणुनारायण
॥ १ ॥ सुखाचासांगातअंतकासीअंत ॥ निजाचानि
वांतनारायण ॥ २ ॥ गोडाचेंहिगोडहर्षाचेंहिकोड॥
प्रीतीचाहिलाडनारायण॥ ३ ॥ भावाचानिजभावना
वाचाहिनाव॥ अवघापंढरिरावअवतरलासे ॥ ४ ॥
तुकाह्मणेंहेंचिसाराचेंहिसार ॥ माझाअंगीकारतेणेंके
ला॥ ५ ॥ ॥ २६७०॥
आतांमीसर्वथानव्हेगादुर्बळ॥ यातिहीनकुळदैन्यवा
णा॥ १ ॥ मायरखुमाईपांडुरंगपिता॥ शुद्धउभयतांप
क्षदोन्ही॥ २ ॥ बापुडामीनव्हेदुर्बळठेंगणा॥ पांगिलहा
कोणाआणिकासी ॥ ३ ॥ द्रष्टानहोंआह्मीअभागीअ

नाथ ॥ आमुचासमर्थकैंवारीहा ॥ ४ ॥ संवसार आह्मा सरलासकळ ॥ लपोनियांकाळठेलाधाकें ॥ ५ ॥ तुकाह्म णेझालोंनिर्भरमानसीं ॥ जोडिलियाराशीसुखाचिया ॥ ६ ॥ ॥ २६७१ ॥

केलेंनाहींमनींतयाघडेत्याग ॥ उबगउद्वेगनाहींचित्तीं ॥ ॥ १ ॥ देवचिहाजाणेअंतरींचाभाव ॥ मिथ्यातोउपाव बाह्यरंग ॥ २ ॥ त्यागिल्याचेंध्यानराहिलेंअंतरीं ॥ अव घीतपरीविटंबणा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआपआपणाविचा र ॥ कोणहादुसरासांगेतुह्मा ॥ ४ ॥ ॥ २६७२ ॥

हितव्हावेंतरीदंभदूरीठवा ॥ चित्तशुद्धसेवादेवाचीहे ॥ ॥ १ ॥ आवडीविठ्ठलगाईजेयेकांतीं ॥ अलभ्यतेयेतीला भघरा ॥ २ ॥ आणिकाअंतरींनदावीवसती ॥ करावीहे शांतीवासनेची ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेबाणहाचिनिर्वाणींचा ॥ वाउगीहेवाचावेंचूंनये ॥ ४ ॥ ॥ २६७३ ॥

होकांनरअथवानारी ॥ ज्यांचाआवडताहरी ॥ १ ॥ ते मजविठोबासमान ॥ नमूंआवडीनेंजन ॥ २ ॥ ज्याचें अंतरनिर्मळ ॥ त्याचेंसबाह्यकोमळ ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे भावें ॥ जिहींप्रेमेंवोसंडावें ॥ ४ ॥ ॥ २६७४ ॥

हरीचीहरिकथानावडेहिजया ॥ अधमह्मणतांतयावेळ लागे ॥ १ ॥ मनुष्यदेहींतयानाटहेंलागलें ॥ अघोरसाधि लेकुंभीपाक ॥ २ ॥ कासयाजन्मासीआलातोपाषाण ॥ जंतकांहोऊनपडिलानाहीं ॥ ३ ॥ उपजेमरोनीवेळोवेळां भांड ॥ परीनधरीलंडलाजकांहीं ॥ ४ ॥ ऐसियाचिमाता

कासयाप्रसवली ॥ वरनाहींघातलीमुखावरी ॥ ५ ॥
देवधर्माविणतोहाचांडाळनर ॥ नमाहेभूमिभारक्षण
भरी ॥ ६ ॥ रामह्मणतांतुझेंकायरेवेंचलें॥कांहितआपु
लेंनविचारिसी ॥ ७ ॥ जन्मोजन्मींचातोहोईलनरकीं ॥
तुकाह्मणेचुकीजरीयासी ॥ ८ ॥ ॥ २६७५ ॥
उपेक्षिलायेणेंकोणीशरणागत ॥ ऐसीनाहींमातऐकि
येली ॥ १ ॥ आतांकायब्रीदसांडिलेंआपुलें॥ ठाईचेंधरि
लेंजाणोनियां ॥ २ ॥ माझ्यादोषासाठींहोसीपाठमोरा
ऐसाकोणपुराभोगबळी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेरूपआमुच्या
कैंवारे ॥ धरिलेंगोजिरेंचतुर्भुज ॥ ४ ॥ ॥ २६७६ ॥
आवडिसारिखेंसंपादिलेंसोंग॥ अनंतहींमगझालींना
में ॥ १ ॥ कळेऐशावाटारचिल्यासुलभा ॥ दुर्गमयान
भाचाहिसाक्षी ॥ २ ॥ हातेंजेवीयेकमुखींमागेघास ॥
माउलीजयासतैसीवाळा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमाझेंध्यान
विटेवरी ॥ तैसीचगोजिरीदिसेमूर्ति ॥ ४ ॥ ॥ २६७७ ॥
धन्यमीमानीनआपुलेंसंचीत ॥ राहिलीसेप्रीततुझेना
मीं ॥ १ ॥ धन्यझालोंआतांयासीसंदेहनाहीं॥नपडोंया
वाहींकाळाहातीं ॥ २ ॥ ब्रह्मरसकरूंभोजनपंगती ॥
संतांचेसंगतीसर्वकाळ ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेपोटधालेंचि
नधाय ॥ खादलेंचिखायआवडीनें ॥ ४ ॥ ॥ २६७८ ॥
आवडीनपुरेसेवीतांनसरे ॥ पडियेलीधुरेसवेंगांठी ॥
॥ १ ॥ नपुरेहाजन्महेंसुखासांठितां ॥ पुढतीहिआतांहें
चिमागों ॥ २ ॥ मारगाचीचिंतापालखींबैसतां ॥ ना

हींउसंनितांकोणपेणे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमाझीविठ्ठलमा
उली ॥ जाणेतेलागलीतानभूक ॥ ४ ॥ २६७९ ॥
नाहींत्रिभुवनींसुखयासमान ॥ ह्मणऊनिमनस्थिराव
लें ॥ १ ॥ धरियेलींजीवींपाउलेंकोंवळीं ॥ केलीयेका
वळीनाममाळा ॥ २ ॥ शितळहोऊनीपावलोंविश्रां
ती ॥ नसाहेपुढतीचालीचित्ता ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेझालेस
कळसोहळे ॥ पुरविलेडोहळेपांडुरंगें ॥ ४ ॥ ॥ २६८० ॥
मायबापापुढेंलाडिकेंलेंकरूं ॥ तैसेबोलकरूंकवतुकें ॥
॥ १ ॥ रूपावंताघालींप्रेमपान्हारस ॥ बोळलीवोरस
पांडुरंग ॥ २ ॥ नाहींथीरखुंटीजवळीहुंबरे ॥ ठाईचपा
खरेंकवळिते ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमजहोऊंनेदिशीण ॥ क
ळोंनेदीभिन्नआहेऐसें ॥ ४ ॥ ॥ २६८१ ॥
उत्तमघालावेंआमुचीयेमुखीं ॥ निवारावेंदुःखीहोऊं
नेदी ॥ १ ॥ नवैसेनवजेजवळुनीयादूरी ॥ मागेंपुढेंवा
रिघातपात ॥ २ ॥ नाहींशंकाअसोभलतियेठाईं ॥ मा
वळलेंपाहींद्वैताद्वैत ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेभारघातलाविठ्ठलें
अंतरींभरलेंबाह्यरूप ॥ ४ ॥ ॥ २६८२ ॥
आठवोनेदीआवडिआणिका ॥ भरोनियांलोकांतिन्ही
राहे ॥ १ ॥ मनधांवेतेथेतिचेंढुभतें ॥ संपूर्णआईतें
सर्वकाळ ॥ २ ॥ नलगेवळावींइंद्रियेंधांवतां ॥ ठावना
हींरिताराहोंदिला ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसमपाउलाचाखुंटा ॥
झालाबळकटाहालोंनेदी ॥ ४ ॥ ॥ २६८३ ॥
आह्मा अलंकारमुद्रेचेशृंगार ॥ तुळसीचेहारवाहोंकंठीं ॥

॥ १॥ लाडिकेडिंगरपंढरीरायाचे ॥ निरंतरवाचेनाम
घोष॥ २॥ आह्माआणिकाचीचाडचित्तींनाहीं ॥ स
र्वसुखपाईंविठोबाच्या ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआह्मीनेघो
चियायुक्ती॥ येकावीणचित्तींदुजेंनाहीं॥ ४॥

॥ २६८४॥

चलापंढरीसीजाऊं ॥ रखुमादेवीवरपाहुं॥ १ ॥ डोळे
निवतीलकान॥मनातेथेंसमाधान॥ २ ॥ संतमहंतांहो
तीभेटी॥आनंदेंनाचूंवाळवंटीं॥३॥तेथेतीर्थाचेंमाहेर॥
सर्वसुखाचेंभांडार॥ ४ ॥ जन्मनाहींरेआणिक॥ तुका
ह्मणेमाझीभाक॥५॥ ॥ २६८५ ॥

पैलघरींझालीचोरी॥ देहयाचाबोंबकरी॥ १ ॥ हाबाहा
बाकरिसीकाय॥ फिराउनीठायांठाय ॥ २ ॥ सांडोनि
यांशुद्धी ॥ निजेलासिगेलीबुद्धी॥ ३ ॥ चोरींतुझाका
ढिलाबुर॥ वेगळेभावाघातलेंदूर॥ ४ ॥ भलतीयासी
देशीवाव॥ लाहासीतूंयेवढालाड॥ ५॥ तुकाह्मणेअजु
नितरी॥ उरलेंतेंजतनकरीं॥ ६॥ ॥ २६८६॥

कितीवेळाखादलादगा ॥ अझूनिकांगाजागसिना॥
॥ १ ॥लाजनाहींहिंडतागांवें॥ दुःखनित्यनित्यनवें॥
॥ २॥ सवेंचोराहातींफासे॥ देखतांकैसेंनदेखसी॥ ३॥
तुकाह्मणेसांडितीवाट॥ तव्हपटकरावया॥ ४॥

॥ २६८७॥

मुदलामध्येंपडेतोटा॥ ऐसाखोटाउदीम ॥ १ ॥ आणि
काचीलाजनाहीं॥ आळसाजिहींत्यजिलें ॥ २॥ येके

सातेसारिखेंवित्तें ॥ हानीहोतेवेगळाली ॥ ३ ॥ तुकाह्म
णेहितधरा ॥ नव्हेपुरागांवढळ ॥ ४ ॥ ॥ २६८८ ॥
निरोपसांगतां ॥ नधरींभयनकरींचिंता ॥ १ ॥ असो
ज्याचेत्याचेमाथां ॥ आपणकरावीतकथा ॥ २ ॥ उतरा
वाभार ॥ किंवानव्हावेंसादर ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेवाहेधा
क ॥ तयाइहनापरलोक ॥ ४ ॥ ॥ २६८९ ॥
शूरत्वासींमोल ॥ नयेकामाफिकेबोल ॥ १ ॥ केलान
संडीकैवाड ॥ जीवेंसाठितोहेहोड ॥ २ ॥ धीरतोकारण ॥
सात्यहोतोनारायण ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेहरि ॥ दासारक्षि
तोनिर्धारीं ॥ ४ ॥ ॥ २६९० ॥
हरीच्यादासाभयें ॥ ऐसेंबोलोंतहिनये ॥ १ ॥ राहोनियां
आड ॥ उभादेवपुरवीकोड ॥ २ ॥ हरिच्यादासांचिंता ॥
अघटीतहेवारता ॥ ३ ॥ खावेंल्यावेंघ्यावें ॥ तुकाह्मणेपु
रवावें ॥ ४ ॥ ॥ २६९१ ॥
आमुचास्वदेश ॥ भुवनत्रयामध्येंवास ॥ १ ॥ मायबा
पांचीलाडकीं ॥ कळोंआलेंहेंलौकिकीं ॥ २ ॥ नाहींनि
रपराध ॥ कोणाआह्मामध्येंभेद ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमान ॥
अवघेंआमुचेंहेंधन ॥ ४ ॥ ॥ २६९२ ॥
सदासर्वकाळ ॥ तेथेंसुखाचाकल्लोळ ॥ १ ॥ जेथेंवस
तीहरिचेदास ॥ पुण्यपिकेंपापानाश ॥ २ ॥ फिरेसुदर्श
न ॥ घेवोनियांनारायण ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेघरीं ॥ होय
ह्मणीयाराकामारी ॥ ४ ॥ ॥ २६९३
कायदारापुढेंघालोनीमिष्टान्न ॥ खराशीलेपनचंदना

चें ॥ १ ॥ नकोनकोंदेवाखळाचीसंगती ॥ रसज्यापंग
तीनाहींकथे॥ २॥ कायसेजवाजमाकडाविलास॥ अलं
कारानाशकरूनिटाकी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकायपाजूनी
नवनीत॥ सर्पाविषथातअमृताचें ॥ ४ ॥ ॥ २६९४॥
आनंदेंयेकांतींप्रेमेंवोसंडत ॥ घेवोअगणीतप्रेमसुख
॥ १ ॥ गौप्यधननयेवारालागोयास॥ पाहोंनेदूंवासदु
र्जनासी॥ २ ॥ ह्मणीदृष्टीलागोआवडीच्यारसा॥ सेऊं
जीरेंतैसाआपणासी॥ ३॥ तुकाह्मणेऐसाबहुसकुमार॥
नसाहावेंभारवचनाचा॥ ४ ॥ ॥ २६९५॥
मोक्षपदेंतुच्छकेलींयाकारणें॥ आह्माजन्मघेणेयुगायु
गीं॥ १ ॥ विटेऐसेंसुखनव्हेभक्तिरस ॥ पुढतीपुढतीआ
ससेवावेंहे ॥ २ ॥ देवाहातींरूपधरऊंआकार॥ नेदूंनि
राकारहोऊंत्यासी॥ ३॥ तुकाह्मणेचित्तनिवांतराहिलें॥
ध्याईनपाउलेंविटेवरी॥ ४ ॥ ॥ २६९६॥
नयेबोलोंभांडा॥ खीळघालोनिबैसेतोंडा ॥ १ ॥ ऐक
विठोबाचेगुण॥ करीसादरश्रवण॥ २॥ प्रेमसुखाआ
ड॥ कायवाजतेंचांभाड ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेहिता ॥ कांरे
नागवसीथीता॥ ४ ॥ ॥ २६९७॥
अतीझालेंउत्तमवेश्येचेंलावण्य ॥ परितेसुवासीणन
ह्मणावी ॥ १ ॥ उचितअनुचितकेलेठायाठाव ॥ गुणा
मोलवावथोरपण ॥ २ ॥ शूरत्वावांचूनीशूरामाजिठा
व॥ नाहींआयुर्भावआणिलीया ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसों
गपोटाचेउपाय॥ कारणकमाईविणनाहीं॥ ४॥ २६९८

शूरासाजतीहातियारें॥ गांड्याहांसतीलपोरें॥ १॥का यकेलींविटंबण॥ मोतीनासिकावांचून॥ २॥ पतिव्र तेरूपसाजे॥ शिंदळकाजळलेतांलाजे॥ ३॥ दासीप त्नीसुता॥ नव्हेसरीयेकपिता॥ ४॥मानबुद्धिवंता॥ थो रनमानीतीपिता॥ ५॥ तुकाह्मणेतरी॥ आतांशुद्धदंडे वरी॥ ६॥ ॥२६९९॥

कायकेलेंजळचरीं॥ धीवरत्याचाघातकरी॥ १॥ हा तोठाईचाविचार॥ आहेयातिवैराकार॥ २॥ श्वापदां तेंवधी॥ निरपराधेंपारधी॥ ३॥ तुकाह्मणेखळ॥ सं तांपीडितीचांडाळ॥ ४॥ ॥२७००॥

वाईटआणिभले॥हीनेंदाविलेचांगले॥ १॥ येकाविणें येका॥ कैचेंमोलहोतेंफुका॥ २॥ विषदाविलेंअमृत॥ कडूगोडघातेंहित॥ ३॥ काळीमेनेज्योती॥ दिवसेंक ळोंआलीराती॥ ४॥ उंचनिंचगारा॥ हिरापरिमोहरा॥ ५॥तुकाह्मणेभले॥ ऐसेंनष्टानींकळलें॥ ६॥ २७०१॥

असोऐसेखळफार॥ आह्मायांचेउपकार॥ १॥ करि तीपातकाचीधुणी॥ मोलनघेतांसाबणी॥ २॥ फुका चेमजूर॥ वोझेवागवीतीभार॥ ३॥ पारउतरूनह्मणे तुका॥ आह्माआपणजातीनरका॥ ४॥ ॥२७०२॥

संतपंढरीसीजाती॥ निरोपधाडीतयाहातीं॥ १॥ मा झानपडावाविसर॥ तुकाविनवितोकिंकर॥ २॥ केर सुणीमहाद्वारीं॥ तेमीअसेंनिरंतरीं॥ ३॥ तुमचेपायीं पायतण॥ मोचेमाझेंतनमन॥ ४॥ तांबूलाचीपि

कधरणी॥ तेमीअसेंमुखपसरोनी ॥५॥ तुमचीविष्ठा
पंढरिराया॥ तेसारखुबीमाझीकाया ॥६॥ लागतीपा
दुका ॥ तेमीतळीलमृत्तिका ॥ ७ ॥ तुकाह्मणेपंढरिना
था॥ दुर्जेनधरावेंसर्वथा॥८॥ ॥२७०३॥

इच्छेचेंपाहिलें॥ डोळियाअंतींमोकलिलें ॥ १ ॥ याचा
विश्वासतोकाई॥ ऐसेविचारूनिपाहीं ॥ २ ॥ सुगंधअ
भ्यंगेंपाळितां ॥ केशफिरलेजाणतां ॥ ३ ॥ पिंडपाळि
तांवोसरे॥ अवघेघेऊनिमागेंसरे॥ ४॥ करितांउपच्या
र॥ कोणानाहींउपकार॥ ५ ॥ अल्पजीवनकरी॥ तुका
ह्मणेसाधींहरि॥ ६॥ ॥२७०४॥

यज्ञनिमित्यतेंशरीरासीबंधन ॥ कांरेतृष्णावायांवीण
वाढविली॥१॥नव्हेतेचिभक्तिपरलोकसाधन॥विषया
नेंबंधनकेलेंतुज ॥ २ ॥ आशाधरूनिफळाची॥ तीर्थी
व्रतींमुक्तिकैंची ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेशिणसीवायां ॥ शर
णजातांपंढरिराया॥ ४॥ ॥ २७०५॥

संध्याकर्मध्यानजपतपअनुष्ठान ॥ अवघेंघेऊंनामउ
च्चारीतां ॥ १ ॥ नवेंचेमोलकांहींनलगतीसायास ॥ त
रीकांआळसकरिसीझणी ॥ २ ॥ ऐसेंहेंसारकांनघेसी
फुकाचें ॥ कायतुझेंवेंचेमोलतया ॥ ३ ॥ पुत्रस्नेहेंशो
ककरीअजामीळ॥ नवतोकृपाळजवळीउभा॥४॥ अ
नाथाच्यानाथेंघातलाविमानीं ॥ नेलाउचलुनीपरलो
का॥५॥ अंतकाळींगणिकापक्षियांच्याछंदें॥रामराम
शब्देंउच्चारिलें॥६॥ नवत्यादीनानाथाकृपाआलीत्या

स॥त्याणेंतेंतियेसवैकुंठानेलें॥७॥अवचितानामआ
लियाहेगति॥चिंतीतांतोंचित्तींजवळीअसे॥८॥तु
काह्मणेभावेंस्मरतांरामराम॥कोणजाणेत्याच्यात
येदशे॥९॥ ॥२७०६॥

दुष्टाचेंचिंतनभिन्नतेंअंतरीं॥जरीजन्मवरीउपदेसी
ला॥पालथेघागरीघातलेंजीवन॥नधरीचजाणतेंहि
त्याला॥१॥जन्मायेउनीतेणेपतनचिसाधीलें॥तमोगु
णेंव्यापीलातयानरा॥जळोजळोहेंत्याचेंज्यालेपण॥
कासयाहेआलेसंवसारा॥२॥पाषाणजीवनींअसतां
कल्पवरी॥पाहातांअंतरींकोरडातो॥कुचरमूगनयेचि
पांका॥पाहातांसारिखाहोतातैसा॥३॥तुकाह्मणेअ
सेउपायसकळां॥नचलेयाखळाप्रयत्नकांहीं॥ह्मणू
निसंगनकरितांभला॥धरितांअबोलासर्वहीन॥४॥
॥२७०७॥

काशियानेंपूजाकरूंकेशिराजा॥हाचिसंदेहमाझाफे
डींआतां॥१॥उदकेंन्हाणूंतरीस्वरूपतेंतूझें॥तेथेंकाय
माझेंवेंचेदेवा॥२॥गंधाचासुगंधपुष्पांचापरिमळ॥
तेथेमीदुर्बळकायकरूं॥३॥फळदातातूंचितांबूलअ
क्षता॥तरीकायआतांवाहोतुज॥४॥वाहूंदक्षिणात
रीधातुनारायण॥ब्रह्मतेंचिअन्नदूजेंनाहीं॥५॥गा
तोंतॐकारटाळीनादस्वर॥नाचावयाथारनाहींको
ठें॥६॥तुकाह्मणेमजअवघेंतुझेंनाम॥धूपदीपराम
कृष्णहरी॥७॥ ॥२७०८॥

गातांआईकतांकंटाळाजोकरी॥वासत्याअघोरींकुंभ
पाकीं ॥ १ ॥ रागेंयमधर्मजाचवीतीतया ॥ तुजदिल्हे
कासयामुखकान ॥ २ ॥ विषयाच्यासुखें अखंडजाग
सी॥नवजयेकादशीजागरणा ॥ ३॥ वेंचुनीयांद्रव्य
सेवीमद्यपान॥नाहींदिल्हेअन्नअतितासी ॥ ४ ॥ ती
र्थाटणनाहींकेलेउपकार॥पाळिलेंशरीरपुष्टलोभें॥५॥
तुकाह्मणेकेलेमगसाहेदंड ॥ नायकतिलंडसांगितलें
॥६॥ ॥२७०९॥
तुझेंह्मणवितांकायनाशझाला ॥ ऐकबाविठ्ठलाकीर्ति
तुझी ॥ १ ॥ परीतूजनाहींआमुचेउपकार॥नामरूपा
थारकेलियाचे॥ २॥समूळींसंसारकेलादेशधडी॥सां
डिलिआवडीममतेचि ॥ ३॥ लोभदंभकामक्रोधअहं
कार॥यासिनाहींथारऐसेंकेलें ॥ ४ ॥ मृत्तीकापाषाण
तैसेंकेलेंधन॥ आपलेंतेंकोणपरनेणे ॥ ५ ॥ तुकाह्मणे
झालोंदेहासिउदार ॥ आणीकविचारकायतेथें॥६॥
॥२७१०॥
जाउनीयांतीर्थाकायतुवांकेलें ॥ चर्मप्रक्षाळिलेंवरिव
री ॥ १ ॥ अंतरींचेंशुद्धकासियानेंझालें ॥ भूषणत्याके
लेंआपणया ॥ २ ॥ वृंदावनफळघोळिलेंसाकरा॥भी
तरीलथारामोडेचिना ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनाहींशांतिक्ष
मादया॥तोंवरिकासयाफुंदातुह्मी ॥४॥ ॥ २७११ ॥
बैसोनिनिवांतशुद्धकरींचित्त ॥ तयासुखाअंतपारना
हीं॥ १॥ येउनिअंतरींराहीलगोपाळ ॥ सायासाचेंफ

ळबैसलीया ॥ २ ॥रामकृष्णहरीमुकुंदामुरारी ॥ मंत्र हाउच्चारोवेळोवेळां ॥ ३॥ तुकाह्मणेऐसेंदेईनमीदिव्य ॥जरीहोयभावयेकविध॥ ४॥ ॥ २७१२॥

धन्यपुंडलीकाबहुबरेंकेलें॥निधानआणिलेंपंढरीये॥१ नकरींआळसआलियासंवसारीं॥ पाहेंपांपंढरिभूवैकुंठ॥ २॥ नपविजेकेलेंतपाचियाराशी॥ तेंजनलोकांसी दाखविलें॥ ३॥ सर्वोत्तमतीर्थक्षेत्रआणिदेव॥ शास्त्रा नीहाभावनिवडिला॥ ४॥ विष्णुपदगयारामनामकाशी॥ अवघींपायांपासींविठोबाच्या ॥ ५॥ तुकाह्मणे मोक्षदेखिल्याकळस ॥ तात्काळयानाशअहंकाराचा ॥६॥ ॥ २७१३॥

धन्यतेपंढरीधन्यभीमातीर ॥ आणियेलेंसारपुंडलीकें ॥ १ ॥ धन्यतोहिलोकअवघांदैवाचा ॥ ॥सुकाळप्रेमाच्याघरोघरीं॥ २॥ धन्यतेहीभूमीधन्यतेतरुवर॥धन्यसरोवरतीर्थरूप ॥ ३ ॥ धन्यत्यानरनारीमुखींनामध्यान ॥ आनंदभुवनगर्जतसे ॥ ४ ॥ धन्यपशुपक्षीकीटकपाषाण ॥ अवघानारायणअंतरला ॥ ५॥ तुकाह्मणेधन्यसंसारातेंआलीं ॥ हरिरंगीरंगलींसर्वभावें ॥ ६ ॥ ॥२७१४॥

मायबापकरितीचिंता॥पोरनाईकेसांगतां॥ १॥ नको जाऊंदेउळासी॥ नेतोबागुललोकांसी ॥ २॥ कर्णद्वारें पुराणीक॥ भुलवीशब्दलावीभीक॥ ३॥ वैष्णवासंगतीं ॥हातींपडलीनेणोकिनी ॥ ४ ॥ आह्मांकैचामग॥

रिसीउघडीयासंग ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेजाणेनरका ॥
त्याचाउपदेशआईका ॥ ६ ॥ ॥२७१५॥
मनमाझेंचपळनराहेनिश्चळ ॥ घडियेकीपळस्थीरना
हीं ॥ १ ॥ आतांतूंउदासनव्हेनारायणा ॥ धांवमजदी
नागांजियेलें ॥ २ ॥ धांवघालीपुढेंइंद्रियांचेवोढी ॥ के
लेंतढातोडीचित्तमाझें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमाझानचलेसा
यास ॥ राहिलोंहेआसधरुनीतुझी ॥ ४ ॥ ॥ २७१६ ॥
मागतिलयांचेदोन्हीचतेकर ॥ अमितभांडारदातयाचें
॥ १ ॥ कायकरूंआतांकासयांतभरूं ॥ हामजविचारूप
डियेला ॥ २ ॥ येकेसांठवणेंप्रेमेवोसंडलीं ॥ जिव्हाहे
भागलीकरितांमाप ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआतांआहेयेथें
असो ॥ आंखोनीयांबैसोंपायांपासीं ॥ ४ ॥ २७१७ ॥
जीचेंपीडेबाळ ॥ प्राणतियेचाविकळ ॥ १ ॥ ऐसामाते
चास्वभाव ॥ सूत्रदोरीयेकजीव ॥ २ ॥ सुखाचीविश्रां
ति ॥ उमटेमातेचियेचित्तीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसंत ॥ तुह्मि
बहुरूपावंत ॥ ४ ॥ ॥ २७१८ ॥
यावेंमाहेरास ॥ हेचिसर्वकाळआस ॥ १ ॥ घ्यावीउच्छि
ष्टाचीधणी ॥ तीर्थेंइच्छिपायवणी ॥ २ ॥ भोगउभाआ
ड ॥ आहेतोंवरीचनाड ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदेवें ॥ माझेंसि
द्धीपाववावें ॥ ४ ॥ ॥ २७१९ ॥
लेंकराचेंहित ॥ वाहेमाउलीचेंचित्त ॥ १ ॥ ऐशीकळव
ळ्याचिजाति ॥ करीलाभावीणप्रीती ॥ २ ॥ पोटींभार
वाहे ॥ त्याचेंसर्वस्वहीसाहे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमाझें ॥ तैसें

तुह्मासंतांवोझें ॥ ४ ॥ ॥ २७२० ॥

आह्मागांजीजन ॥ तरीकांमेलानारायण ॥ १ ॥ झालों पोरटींनिढळे ॥ नाहींठावबुडआळे ॥ २ ॥ आह्मीजना भ्यावें ॥ तरीकांनलाजीजेदेवें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदेश ॥ झालादेवावीणवोस ॥ ४ ॥ ॥ २७२१ ॥

तुह्मीपायसंतीं ॥ माझेंठेवीयेलेंचित्तीं ॥ १ ॥ आतांबा धूंनशकेकाळ ॥ झालीविषमशीतळ ॥ २ ॥ भयनाहीं मनीं ॥ देववसेघरींरानीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेभय ॥ आतांस्व प्नींचहीनये ॥ ४ ॥ ॥ २७२२ ॥

काळाचेहिकाळ ॥ आह्मीविठोबाचेलडिवाळ ॥ १ ॥ क रूंसत्तासर्वांठाईं ॥ बैसोंनिकटवसोंपाईं ॥ २ ॥ ऐसीको णाचीवैखरी ॥ वेदआमूचेसामोरी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेबा ण ॥ हातींहरिनामतीक्ष्ण ॥ ४ ॥ ॥ २७२३ ॥

जन्मायेउनिउद्धारझाला ॥ उद्धारकेलावंशाचा ॥ मेळउ निधनमेळवीमाती ॥ सदाविपत्तीभोगितसे ॥ १ ॥ ना मघेतांनमिळेअन्न ॥ नव्हेकोणदेखिलीया ॥ धर्मकरि तांऐकेकानीं ॥ बांधनिजोनीडोकियासि ॥ २ ॥ पराव्या हीपाहुणाआला ॥ ह्मणेत्यालाबरेंनाहीं ॥ तुमचेगावीं वैद्यआहे ॥ बैसोनिकायप्रयोजन ॥ ३ ॥ उजऊंकिती होतींपोरें ॥ मरतांबरेंह्मणेयासी ॥ ह्मणउनिदेवानवस करीं ॥ दावीघरींहूनिबोने ॥ ४ ॥ पर्वकाळींभटघराआ ला ॥ बोंबघालाह्मणेपोरां ॥ तुमचाउणाहोईलवांटा ॥ काळपिठासीपें आला ॥ ५ ॥ दाढीकरितांअडकागेला ॥